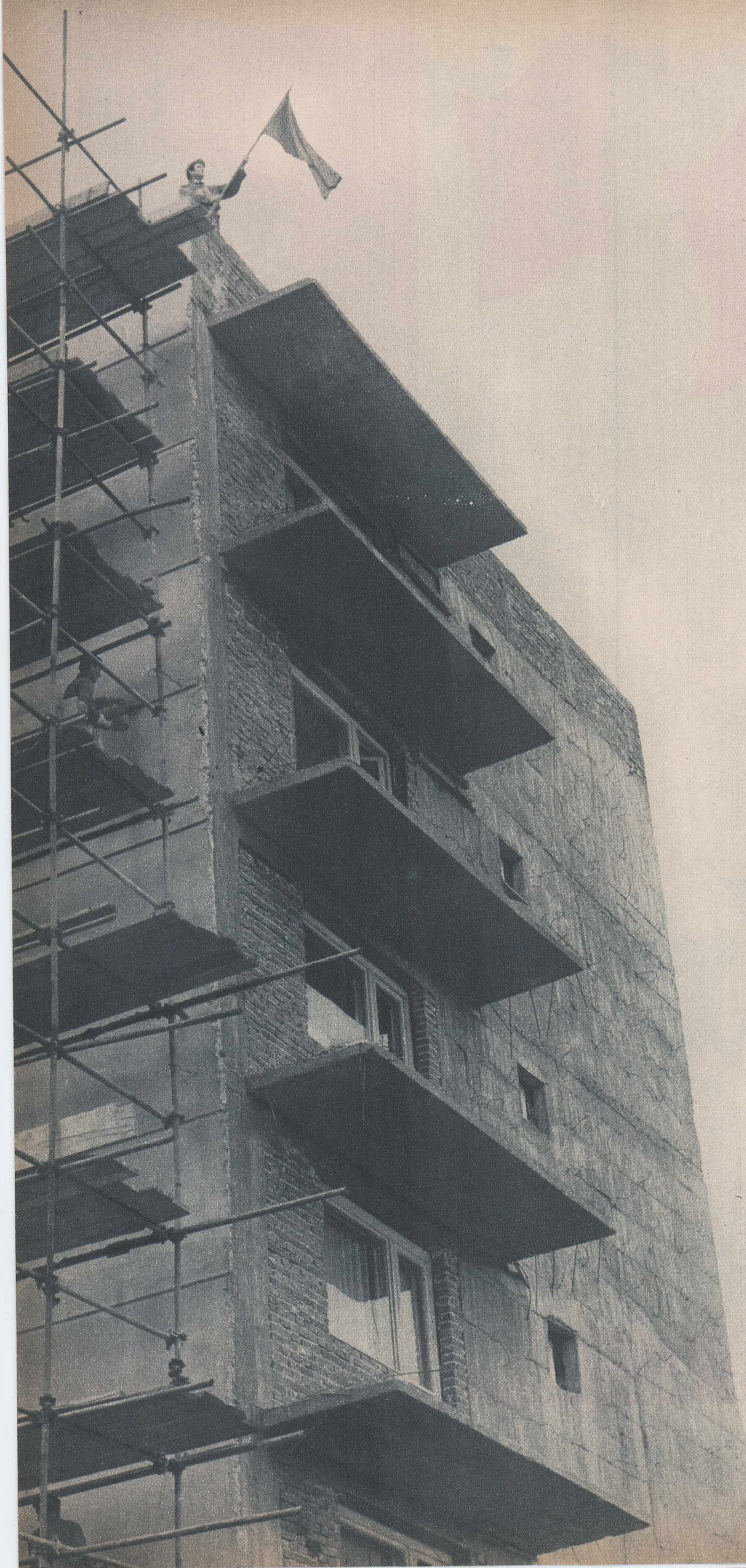

TRAIASCA' A 40-A ANIVERSARE A PARTIDULUI

Proletari din toate țările, uniți-vă!
FLACARA

Mihai BENIUC

PATRUZECI DE TREPTE

Sînt patruzeci de trepte de granit
Din beznă ridicate către soare,
Sînt patruzeci de ani, i-ai împlinit
Tu miez de foc al clasei muncitoare.

Cu data-n peatră timpul a scobit
Ani glorioși, nume nepleritoare —
Cu roșu-i anul Griviței vestit,
August cu slovă e strălucitoare...

Dar în velleatul fiecărei trepte
Brăzdat a fost în slove mari și drepte
De multe ori același nume: LENIN.

Și-acum în culmea'naltelor decenii
De el vorbim, cînd sus așteaptă steagul
Să urce către noi victorii pragul.

Drumul

eroic

„Partidul Comunist din România este rezultatul unui proces îndelungat de dezvoltare istorică a poporului nostru, rezultatul luptei sale de veacuri pentru eliberarea socială și națională, continuate și ridicate pe o treaptă superioară de mișcarea muncitorească revoluționară“.

„Crearea Partidului Comunist din România a constituit o victorie istorică a leninismului împotriva oportunistului și reformismului în mișcarea muncitorească din România.

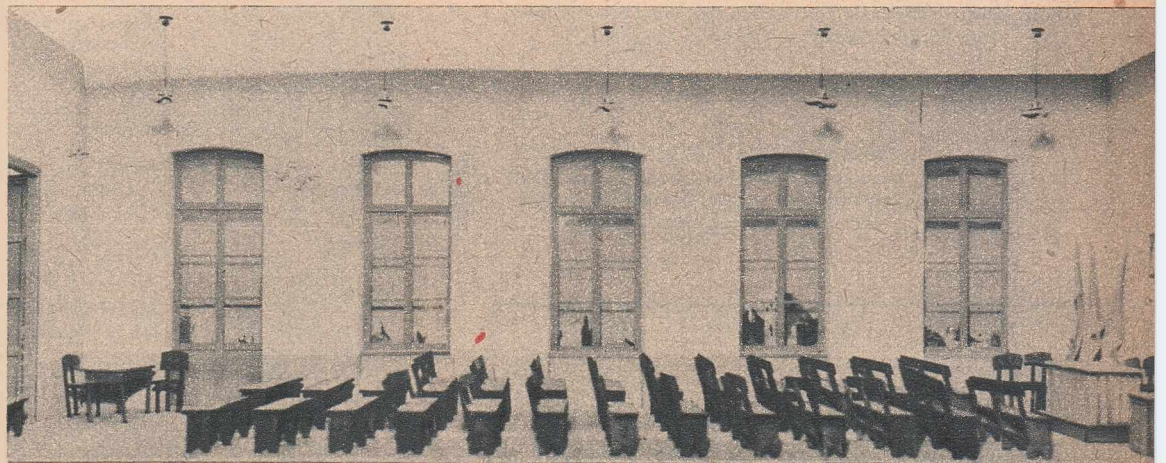
Partidul comunist s-a plămădit în focul marilor lupte de clasă din România anilor 1918-1919-1920, în focul avântului revoluționar produs în țara noastră de victoria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie“.

„Justețea politică partidului își are izvorul în faptul că această politică se întemeiază pe învățătura atotbiruitoare a lui Marx, Engels, Lenin“.

„Milioanele de oameni ai muncii de la orașe și sate urmează cu dragoste și încredere partidul nostru, cu convingerea nestrămutată că linia sa politică exprimă interesele lor vitale.

Creșterea rolului conducător al partidului în toate domeniile activității sociale, întărirea continuă a rîndurilor sale, vasta muncă organizatorică și politică pe care a desfășurat-o în mase au constituit factorul hotărîtor care a dus la obținerea de către poporul muncitor a victoriei de însemnătate istorică — construirea bazei economice a socialismului în țara noastră“.

GHEORGHE GHEORGHIU-DEJ

Macheta sălii unde, la 8 Mai 1921, s-a întrunit Congresul general al Partidului Socialist, care a hotărît crearea Partidului Comunist din România și afilierea la Internaționala a III-a Comunistă.

Încă înainte ca Congresul să-și termine lucrările, organele represive ale burghezo-moșierimii arestează delegații care au votat pentru afilierea la Internaționala a III-a și înscenează monstruosul proces din Dealul Spierei.

Continuînd prigoana împotriva avangărzii clasei muncitoare, burghezia și moșierimea scot în afara legii, în 1924, Partidul Comunist din România. Iată un articol apărut în „Socialismul“ din 1 februarie 1924, care protestează împotriva scoaterii în afara legii a P.C.R.

DIN DOCUMENTELE ÎNTOCMITE LA CONGRESUL I-LE AL PARTIDULUI (8-9 MAI 1921) MOTIUNI

PENTRU PROLETARIATUL RUS

Congresul Partidului Socialist, întrunit în București în ziua de 8 Mai, consideră ca una dintre cele dintâi și mai sfinte datorii sale să-și exprime adâncă sa admirație față de Proletariatul Rus, care, atât prin opera măreață ce a realizat, cât și prin sacrificiile nenumărate aduse cauzei sale, a deschis calea către victoria finală.

SALUT INTERNAȚIONALEI COMUNISTE

Congresul Partidului Socialist, întrunit în București în zilele de 8 și 9 Mai, trimite salutul său și următoarele, trimite salutul său Internaționalei Comuniste, care înpe proletarii din lumea întreagă, conde clasă.

PENTRU CEI LOVIȚI DE GREVA

Congresul Partidului Socialist, întrunit în București în ziua de 8 Mai, trimite salutul său citorilor, bărbați și femei, dela Regine etc., care se află în grevă și loviturile sale de frăție și solidaritate, care se află în grevă și loviturile sale de frăție și solidaritate, care se află în grevă și loviturile sale de frăție și solidaritate.

PENTRU PACE, CONTRA RĂZBOIULUI

Congresul Partidului Socialist, întrunit în București în ziua de 8 Mai 1921, considerând că războaiele duse de statele capitaliste au în realitate scopuri de pradă, de jaf și de distrugere a muncitorilor, atât în afară cât și în țară, trimite salutul său și următoarele, trimite salutul său și următoarele, trimite salutul său și următoarele.

SOCIALISMUL
 împotriva Partidului nostru

Cu cât mai aspre vor fi restricțiile impuse împotriva manifestării a Partidului Comunist cu atât mai intens se va revărsa energia potențială acumulată în masa noastră.

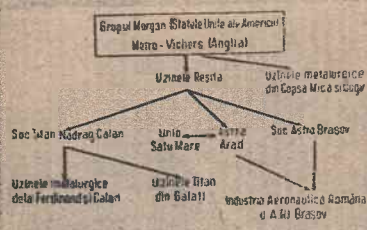
Să fie sigură burghezia că, mai curând decât se așteaptă ea, Partidul nostru se va ridica victorios, scuturând înregul cortegiul de delegații și oprește soluțiile care se abia artă.

Jos robia economică, politică și națională!

Trăiește lupta noastră a muncitorilor împotriva stăpânitorilor subnaționali din România!

Partidul Comunist din România

Muncitorii și Tărâmul

Manifest ilegal editat în anul 1924 de P.C.R. împotriva jafului imperialiștilor americani și englezi. (În mijloc: întreprinderi românești aservite trușturilor imperialiste americane și engleze).

Exemplare din „Scînteia“, printre care și numărul cu articolul de fond intitulat: „Congresul al V-lea al Partidului Comunist din România“.

„GRIVIȚA 1933“ — pictură de Gavril Miklossy.

„Aplicînd linia elaborată de Comitetul Central, partidul a organizat și condus luptele muncitorilor ceferiști și petroliști, care au culminat cu grevele din ianuarie - februarie 1933. Prin amploarea acestor greve, prin caracterul lor revoluționar combativ, greva de la Grivița luînd forma ocupării atelierelor de către muncitori, prin larga mobilizare a maselor muncitoare și a unor pături populare din toată țara la acțiuni de solidaritate cu greviștii, luptele muncitorești din 1933 au înscris o pagină glorioasă în istoria clasei muncitoare și a poporului român“.

GHEORGHE GHEORGHIU-DEJ

Proiectat din toate țările, unității

CONGRESUL al V-lea al PARTIDULUI COMUNIST din ROMÂNIA

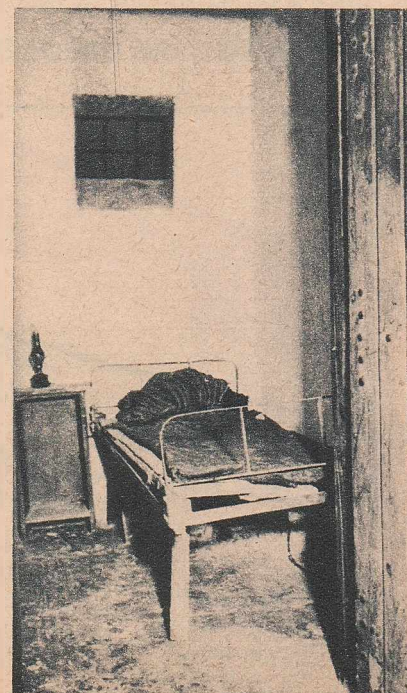
Apariția intereselor dintr-o clasă muncitoare de la orașe și sate, legînd în cadrul luptei revoluționare cu surburile revoluționare ale proletariatului, îndrumînd grevele economice pe calea demonstrațiilor revoluționare și a grevelor politice de masă, contra teroarelor fasciste, contra devastării organizațiilor revoluționare, contra măsurilor economice guvernamentale în dauna intereselor muncitorilor și țării, partidul este acum este principala forță care direcționează cauză rezistența din criză, cauză punerii în trezire țării și a rezistenței pe spînzura maselor muncitoare.

EDITURA PARTIDULUI COMUNIST DIN ROMÂNIA
BUCUREȘTI

Înarmat cu hotărîrile Congresului al V-lea, Partidul Comunist din România a desfășurat o intensă muncă de organizare a luptei revoluționare a maselor muncitoare pentru respingerea ofensivei claselor stăpînitoare împotriva nivelului lor de trai, pentru apărarea independenței naționale a patriei, pentru a bara calea fascismului și a războiului antisovietic.

În această casuță din strada Ecolui nr. 29 din București a funcționat în condiții de adîncă ilegalitate, timp de trei luni — iulie-septembrie 1932 — redacția ziarului „Scînteia“.

„Sentința ce o veți pronunța — a declarat tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la criminalul proces de la Craiova (1933-1934) intentat de burghezie conducătorilor luptelor ceferiștilor și petroliștilor — va însemna un îndemn la acțiune, un nou îndemn la luptă“.

„Partidul Comunist și toate organele sale, în frunte cu Comitetul Central, stau neclintite la postul lor și-și duc — cu toată teroarea fascistă sălbatecă — munca zilnică de pregătire, organizare și conducere a luptelor maselor muncitoare pentru revendicările imediate și, prin ele, a unor lupte superioare, pentru dărîmarea regimului capitalist“...

(Din manifestul editat în august 1935 de Comitetul Central al Partidului Comunist din România)

■ În conștiința țărănilor muncitori este vie amintirea amarnicelor vremuri de asuprire și mizerie pe care le-au trăit sub regimul burghezo-moșieresc. Ziarul „Dreptatea“, organul P.N.T., din 1935 era nevoit să recunoască următoarele, din intenții demagogice și electorale: „Sînt sate în care pîinea n-o vîd copiii decît de sărbători mari... Am văzut case în care nu se mai prepară alte bucate din moment ce se găsește o pîine pe masă. Aceasta ajunge“. Același ziar recunoștea în numărul său din 28 iulie 1935: „Țăranul toacă firul cepei verzi în apă cu oțet sau toacă foaia lăță a dragaveului și fiertura lui acrită o mîncîcă cu mămăligă. Astfel hrănit, pleacă în zorii zilei pe cîmpuri, mărunțește brazdele ca să încolțească sămînța, chinuiește pînă-n amurguri pe o dogoară de nesuportat și pretindem să mai aibă un corp rezistent la boli. N-are în sat spîterie, n-are în apropiere spital, n-are nimic și pretindem să nu mai fie mortalitate“.

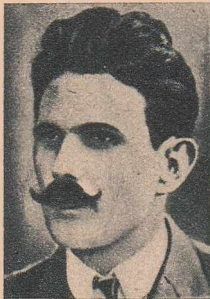
■ Din studiul datelor cu privire la repartitia venitului național pe perioada 1926-1938, reiese că circa 60-65% din venitul național era înșușit de clasele exploatare, care reprezentau numai 9-10% din populația țării.

■ În România, pe vremea regimului burghezo-moșieresc, chiriile erau extrem de mari. În 1938 chiria reprezenta 1/3 din salariul mediu al muncitorilor și funcționarilor.

Eroicele lupte ale ceferiștilor și petroliștilor din 1933 au stîrnit în întreaga lume un ecou de solidaritate cu cauza clasei muncitoare din România. Iată cîteva facsimile care vorbesc despre acest ecou.

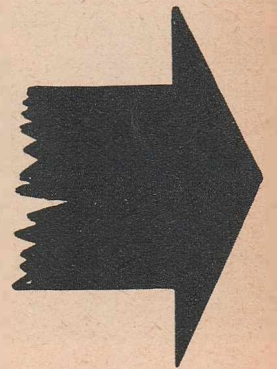
După procesul de la Craiova, conducătorii luptelor muncitorilor ceferiști și petroliști în frunte cu tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej au fost aruncați în bezna închisorilor. Cu toată teroarea sălbatecă, comuniștii, cadrele de bază ale partidului au transformat închisorile politice în adevărate universități revoluționare. În fotografie, celula în care a fost deținut tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la închisoarea Doftana.

Eroi căzuți pentru libertatea și fericirea poporului: Ștefan Gheorghiu (1879-1914), Ilie Pintilie (1903-1940), Bela Brainer (1896-1940), Petre Gheorghe (1907-1943), Constantin David (1908-1941).

În condițiile dezlănțuirii celui de-al doilea război mondial, în ciuda terorii, partidul și-a continuat lupta, organizînd masele, demascînd politica criminală antisovietică a dictaturii regale, conducînd acțiunile de luptă împotriva fascismului. Un rol de seamă în acest sens l-a avut postul de radio ilegal „România liberă“. Iată o parte din aparatul de emisie al acestui post.

Ziare ilegale editate de Partidul Comunist din România înaintea celui de-al II-lea război mondial.

Ziarul „România liberă” din 24 august 1944, care vestește victoria insurecției armate conduse de partid; în dreapta — un fragment din Apelul Comandamentului Formațiunilor de luptă patriotice.

Alături de ostașii sovietici, ostașii români au participat la lupta împotriva hitlerismului.

■ Față de 1938, în 1960 producția de energie electrică calculată pe locuitor a fost de aproape 6 ori mai mare, la fontă de peste 6 ori, la oțel de peste 5 ori, la laminare și tevi de aproape 4 ori, la ciment de peste 5 ori, la țesături de aproape 2 ori, la zahăr de aproape 3 ori, la ulei de 5,5 ori mai mare.

■ În perioada planului de șase ani se vor construi din fondurile statului, în orașe și centre muncitorești, circa 300.000 de apartamente, ceea ce reprezintă un volum de peste trei ori mai mare decât cel realizat în perioada 1954-1959. Statul aloacă circa 13 miliarde de lei pentru realizarea acestui program de construcții.

■ În Republica Populară Română, încă în 1955, plata pentru chirie a scăzut la 5% din salariul mediu, iar astăzi ea reprezintă numai circa 3%.

În Bucureștiul eliberat prin victoria insurecției armate își fac intrarea trupele sovietice, primite cu entuziasm de oamenii muncii.

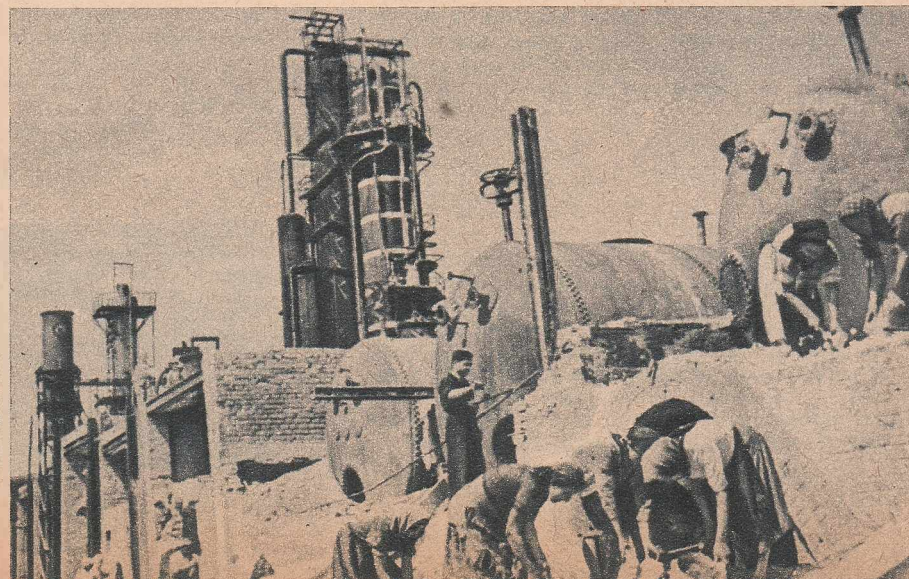

Sub conducerea P.C.R., în întreaga țară au avut loc mari manifestații la care au participat sute și sute de mii de muncitori, țărani muncitori, intelectuali, oameni ai muncii din rîndurile minorităților naționale. Masele populare de la orașe și sate au hotărît soarta bătăliei pentru putere, instaurînd la 6 martie 1945 puterea democrat-populară. În fotografie, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej vorbind la unul din uriașele mitinguri din București.

PARTIDUL COMUNIST DIN ROMANIA
IN CURÂND
REAPARE DUPĂ 20 DE ANI DE ADANCA ILEGALITATE
SCÂNTEIA
 Organul Comitetului Central al P.C. R.
 Muncitori, Intelectuali,
 Ofițeri, Saboiaji, Soldați,
 Feroviar, etc.
CITITI
SCÂNTEIA
 E ZIARUL VOSTRU!
 APARE ZILNIC — 6 PAGINI — 10 LEI

După 20 de ani de adîncă ilegalitate, ziarul cel mai drag clasei muncitoare, „Scînteia”, își vestește reapariția.

La chemarea partidului pentru refacerea economiei naționale, oamenii muncii, avînd în frunte pe comunisti, au răspuns cu entuziasm. Iată-i, la Ploiești, muncind pentru înlăturarea ruinelor războiului.

Visul de veacuri al țărănimii s-a înlăptuit! La chemarea Partidului Comunist, care le-a apărat totdeauna interesele, și cu ajutorul și sub conducerea muncitorilor, încă înainte de 6 Martie 1945, țărăniile au intrat cu plugurile pe pământurile moșierești.

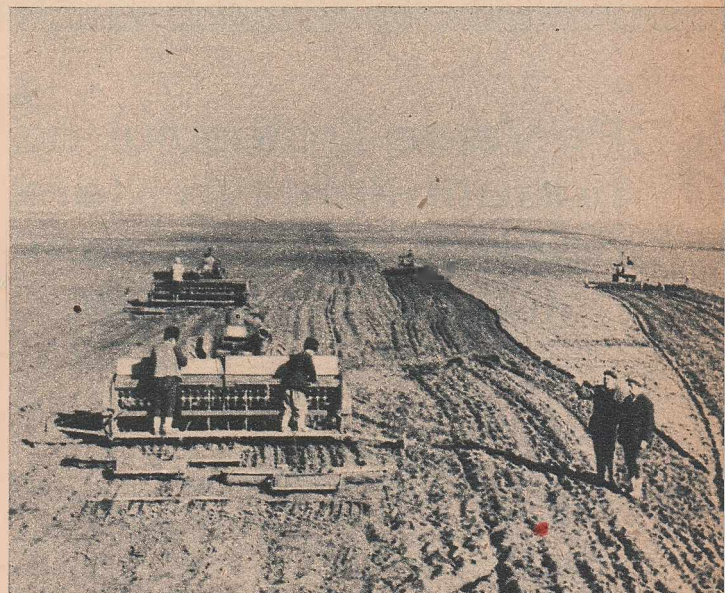
În structura industriei, în 1938 grupa B (producția obiectelor de consum) era precumpănitoare, reprezentând 54,5% din producția industrială globală, în vreme ce grupa A (producția mijloacelor de producție) avea o pondere de numai 45,5%. În 1959 ponderea grupei A a fost de circa 63%, iar a grupei B — de circa 37%. Producția grupei A a sporit în 1959 de peste 5,7 ori față de 1938, iar a grupei B — de peste 3,1 ori. În perioada 1960-1965, structura producției industriale globale va continua să se modifice, prin creșterea mai rapidă a producției mijloacelor de producție. În 1965 grupa A va avea o pondere de circa 66%, iar grupa B, de circa 34%.

Bucurie și entuziasm în întreaga țară: monarhia a fost alungată. A fost proclamată Republica Populară Română.

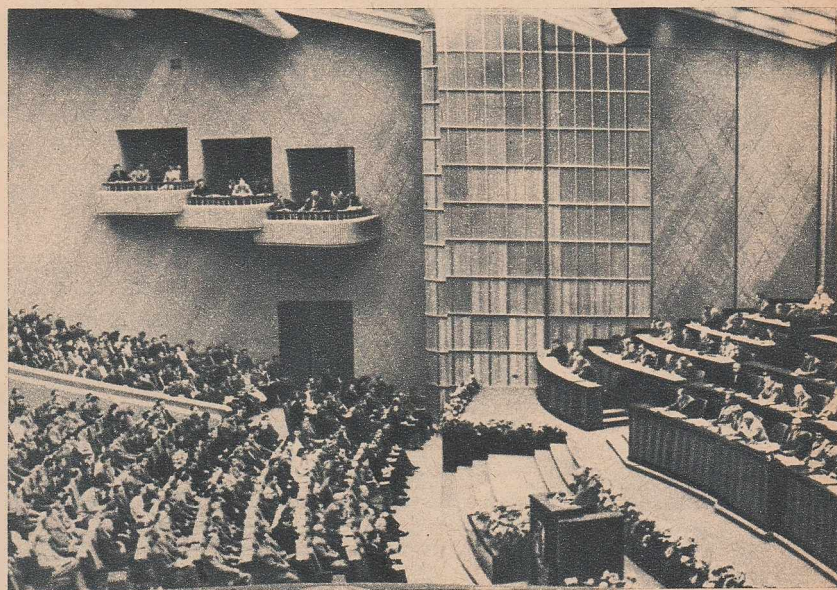
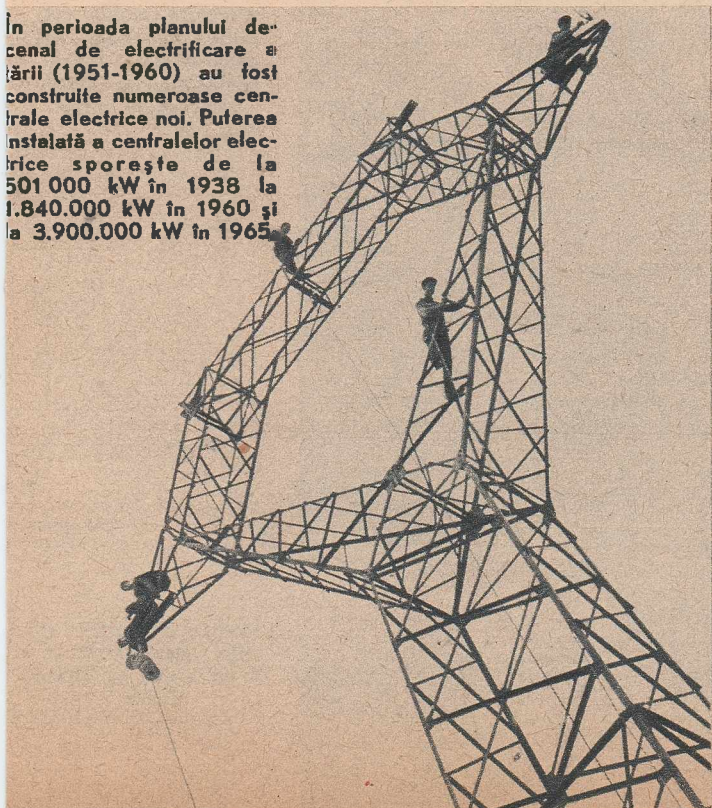
„Procesul de transformare socialistă a agriculturii a cuprins aproape întreaga țărănie, care a urmat cu încredere calea arătată de partid — calea agriculturii socialiste. Cooperativizarea agriculturii este în linia generală înlăptuită“.

„Ceea ce caracterizează politica partidului este ofensiva neîntreruptă a socialismului, înlăptuirea consecventă a industrializării țării, a transformării socialiste a agriculturii, a revoluției culturale“.

GHEORGHE GHEORGHIU-DEJ

În perioada planului decenal de electrificare a țării (1951-1960) au fost construite numeroase centrale electrice noi. Puterea instalată a centralelor electrice sporește de la 501.000 kW în 1938 la 1.840.000 kW în 1960 și la 3.900.000 kW în 1965.

„Pășim într-o etapă nouă de dezvoltare — a spus tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la cel de-al III-lea Congres al Partidului Muncitoresc Român — care deschide poporului nostru perspectiva luminoasă a victoriei depline a socialismului și trecerii treptate la comunism, cauză pentru care au luptat și s-au jertfit cei mai buni fii ai clasei muncitoare și ai întregului popor român“.

■ O regiune ca oricare alta ■ Cei cinci „nu“
ai Troțușului ■ Ce ne povestește istoria ■ Sclavi
negri și sclavi albi ■ De la puțul de păcură
la forajul cu turbina ■ Sarea curge pe conduc-
tă ■ Ce fel de Aladin a acționat aici? ■ Alte
flori cresc pe sub munții Ghimeșului ■ Reflecții
pe marginea unui cîntec vechi

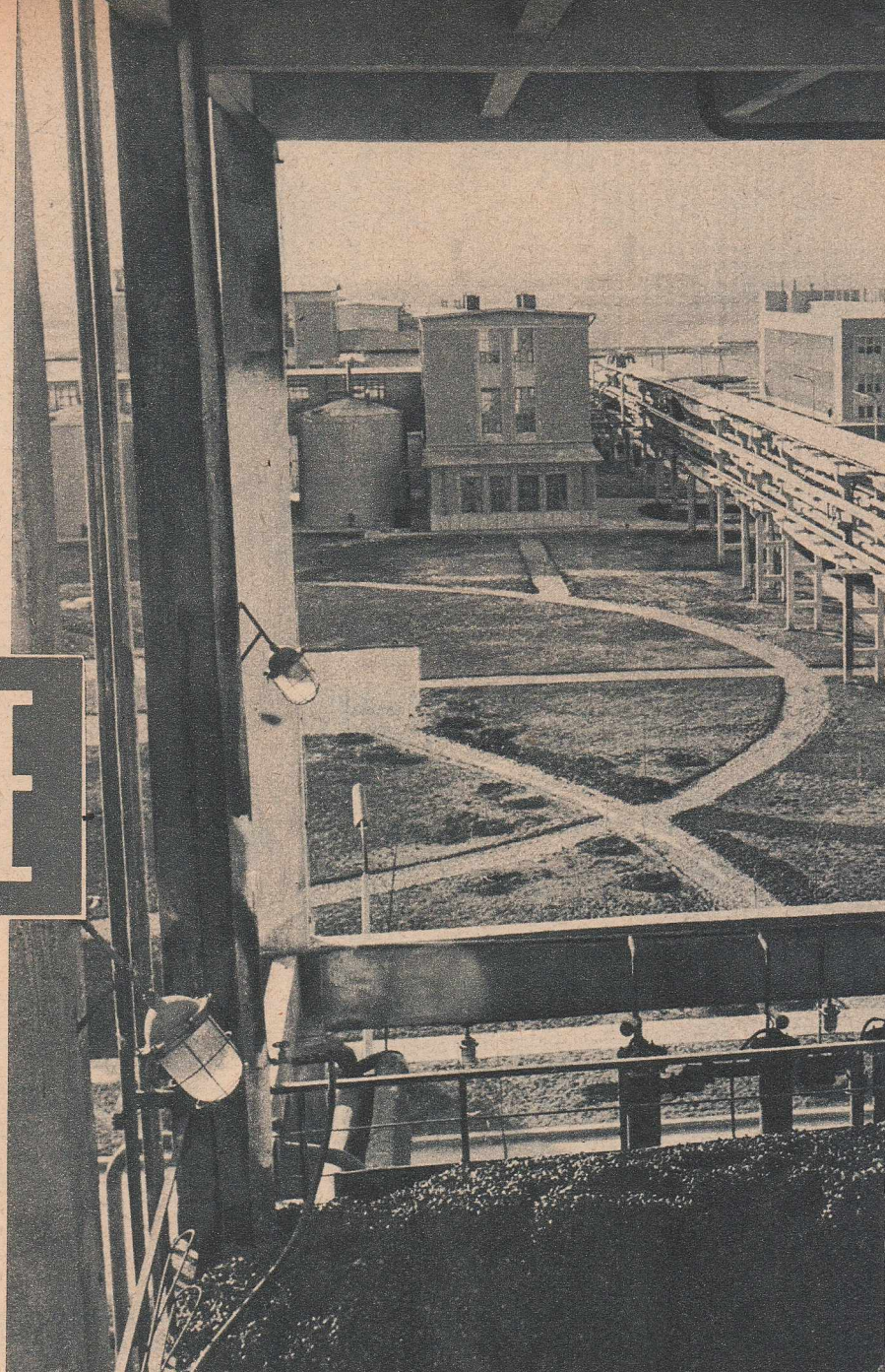
PĂGINI

CONTEMPORANE

Pe Valea Troțușului, ca
pretutindeni în țara
noastră, cuvîntul parti-
dului a prins viață

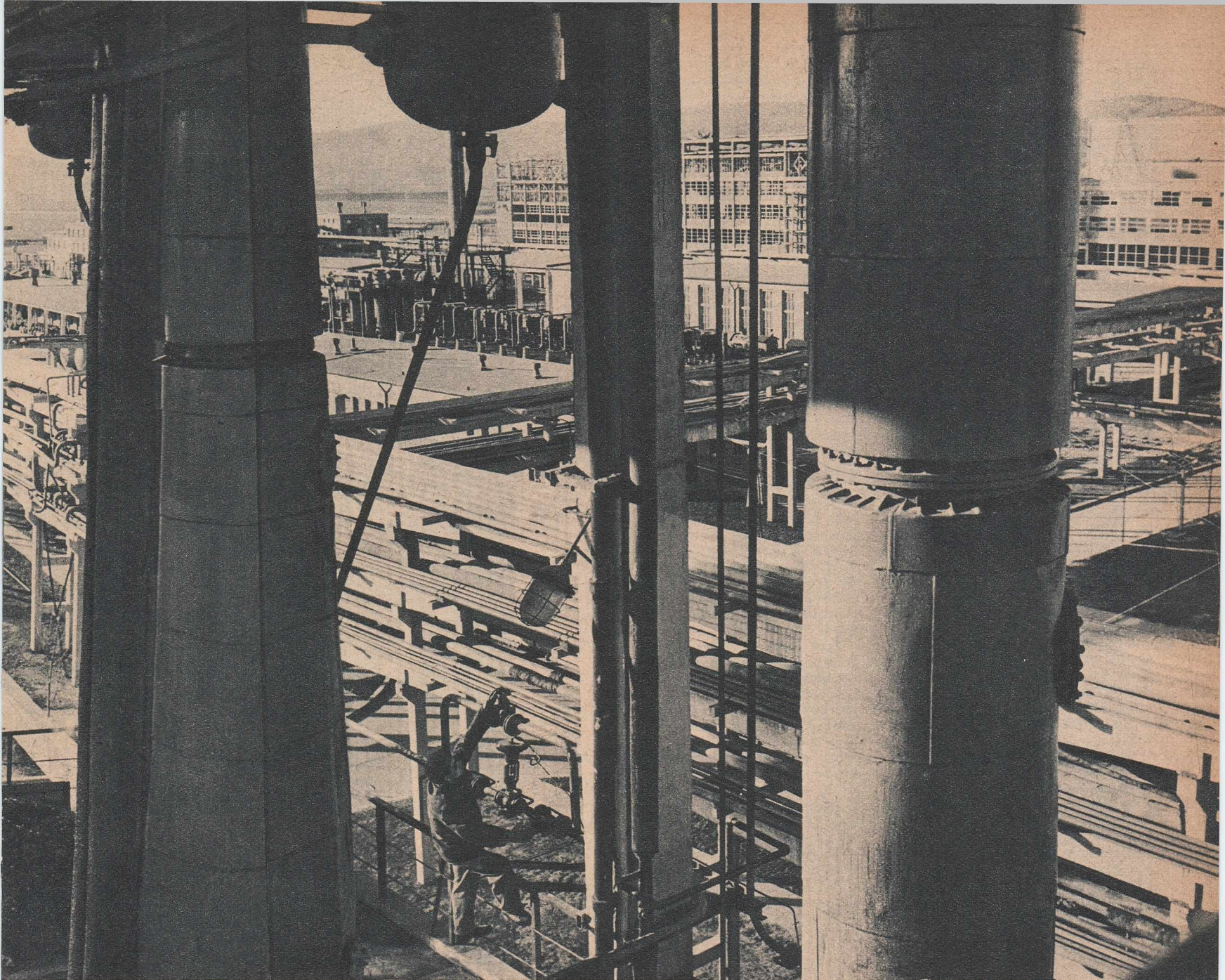
de V. SAVIN

Fotografii de A. MIHAILOPOL

La Combinatul chimic
Borzești, printre kilo-
metrii de conducte și
estacade, printre clă-
dirile luminoase ale
nenumăratelor secții,
proiecții au prevă-
zut și spații verzi.

Troțușul — martor al
altor transformări —
la intrarea în Tîrgu
Ocna.

Valea Troțușului.

O regiune a țării ca oricare alta. Ca și Valea Crișului sau a Ialomiței, a Cernei sau a Dornelor, a Oltului sau a Bistriței.

O regiune bogată — așa cum bogată este întreaga noastră țară — o regiune care în trecut a cunoscut din plin foamea și analfabe-

tismul, înapoierea economică și bolile sociale, exploatarea și sărăcia — așa cum le-au cunoscut toate regiunile țării.

Plină de bogății, dar gemînd de sărăcie în trecut, regiunea aceasta — ca oricare altă regiune a țării — a trecut în anii puterii populare prin transformări care o fac de nerecunoscut.

nești pe Troțuș în jos, dante-lăria metalică a sondelor petroli- fere s-a integrat în peisaj.

Pe Troțuș nu vin plute, cum vin pe Dorna sau pe Bistrița; dar pe văile laterale, create de afluenții Troțușului, începînd cu Bolovăni- șul Ghimeșului și terminînd cu Oituzul, Cașinul și Tazlăul, exploa- tările forestiere se țin lanț, iar la Agăș, la Comănești, la Onești, la Căiuți și în alte localități, numeroase fabrici de cherestea va- lorifică bogăția codrilor.

Apele Troțușului nu sînt sărate ca cele ale piraielor și lacurilor din Sovata. Călător insetat într-o amia- ză de vară dacă ai fi, poți sorbi din Troțuș, cu palmele făcute căuș, o apă răcoroasă și dulce de munte; dar pe Valea Troțușului, la Tg. Ocna, se află unul dintre cele mai bogate masive de sare din țară.

Valurile Troțușului nu poartă cu ele negreala cărbunelui, cum fac valurile Jiului la Petroșani; dar din minele, astăzi îngemănate, Asău, Rafira și Lumina, minerii smulg pămîntului Văii Troțușului alta dintre bogățiile sale: cărbunele.

Apele Troțușului nu învîrt pale- tele turbinelor vreunei hidrocent- rale, cum fac cele ale Bistriței sau ale Ialomiței; dar de la Borzești, de la Comănești și de la Dărmănești

— din cele trei mari termocentrale— pleacă spre Roman și Iași, spre Bacău și Galați, spre Piatra Neamț și Focșani, spre toate orașele și satele Moldovei — și nu numai ale Moldovei — sute de mii de kilowați energie electrică.

Enumerînd aceste cinci mari bo- gății ale Văii Troțușului sîntem totuși departe de a-i fi epuizat inventarierea avutului. N-am po- menit nimic despre viile și livezile dealurilor însorite ale Tîrgului- Ocnei; nici despre cirezile de vite ale muntenilor din Ghimeș și Agăș și nici despre turmele de oi ale mocanilor de la Cașin și Oituz nu am vorbit; nu am amintit de apele, atît de folositoare sănătății, de la Slănicul Moldovei; nu am mențio- nat carierele de gresie din Valea Slănicului; nu am spus nimic

despre cerbii, căprioarele, mistreții, vulpile și jderii din codrii Troțu- șului și nici despre păstrăvii și clenii din apele munților de aci; nu ne-am oprit încă pe întinsul ogoarelor din gospodăriile agricole de stat, gospodăriile colective și întovărășirile agricole din raionul Adjud. Dar, mai ales, nu am vorbit despre cea mai mare bogăție a țîntului — sau, mai bine zis, despre făuritorii și stăpînii tuturor bogățiilor de aci: oamenii muncii, care, sub conducerea partidului, au schimbat cu totul fața Văii Troțușului.

Ce ne povestește istoria

Vestigiile istoriei le întilnești în Valea Troțușului la tot pasul. Ele îți vorbesc de Alexandru cel

Bun, de Ștefan cel Mare, de Dimitrie Cantemir, prin construcții ce au înfruntat veacurile, prin vechi documente, prin însemnările din cronici. Dar, mai ales, prin legende transmise din generație în generație. Îți mai vorbește Valea Troțușului despre lupta pentru Unirea principatelor, dar și de crâncenele răscoale țărănești din 1907, când Oneștii și Dărmăneștii, Brusturoasa și Tescanii au fost centre de luptă ale răsculaților. A mai auzit această vale ecourile tunurilor Kaiserului Wilhelm în anii 1916-1918, când pe aci s-a statornicit frontul și când denumiri ca Oituz și Cașin, Coșna și Cireșoia au intrat din geografie în istorie.

Cum trăiau pe vremuri truditarii acestor locuri? Amarnică viață!

Țăranii? Mai rău decât în regiunile de câmpie, unde, dacă boierul era tot atât de hapsîn ca și aici, cel puțin pămîntul era mai darnic. La Comănești și Dărmănești familiile Ghica și Știrbey dețineau 13.300 ha păduri și teren arabil, în timp ce 10.000 de țărani muncitori nu aveau decât 3.000 de ha; pe Valea Oituzului moșia familiei Negro-Ponte se întindea pe 24.000 ha — dar, înainte de anul 1930, în Onești pluguri de fier nu aveau decât moșierii și 3 chiaburi. După primul război mondial, ca urmare a presiunii maselor, burghezia a fost silită să legifereze o reformă agrară. Dar la Onești, de pildă, n-a fost împroprietărit prin această reformă nici măcar un singur țaran muncitor!

Cum trăiau muncitorii? Trai de robi!

Minerii din Comănești, exploatați de patronii societății cu capital belgian, duceau o viață de cîrțiță în fundul unor mine primitive, lipsiți de cele mai elementare mijloace de protecție a muncii, săpînd cărbunii cu tirnăcoape prea puțin deosebite de cele de pe vremea agatîrșilor. După 10-12 ore de trudă în asemenea condiții, ei aveau de străbătut kilometri în-

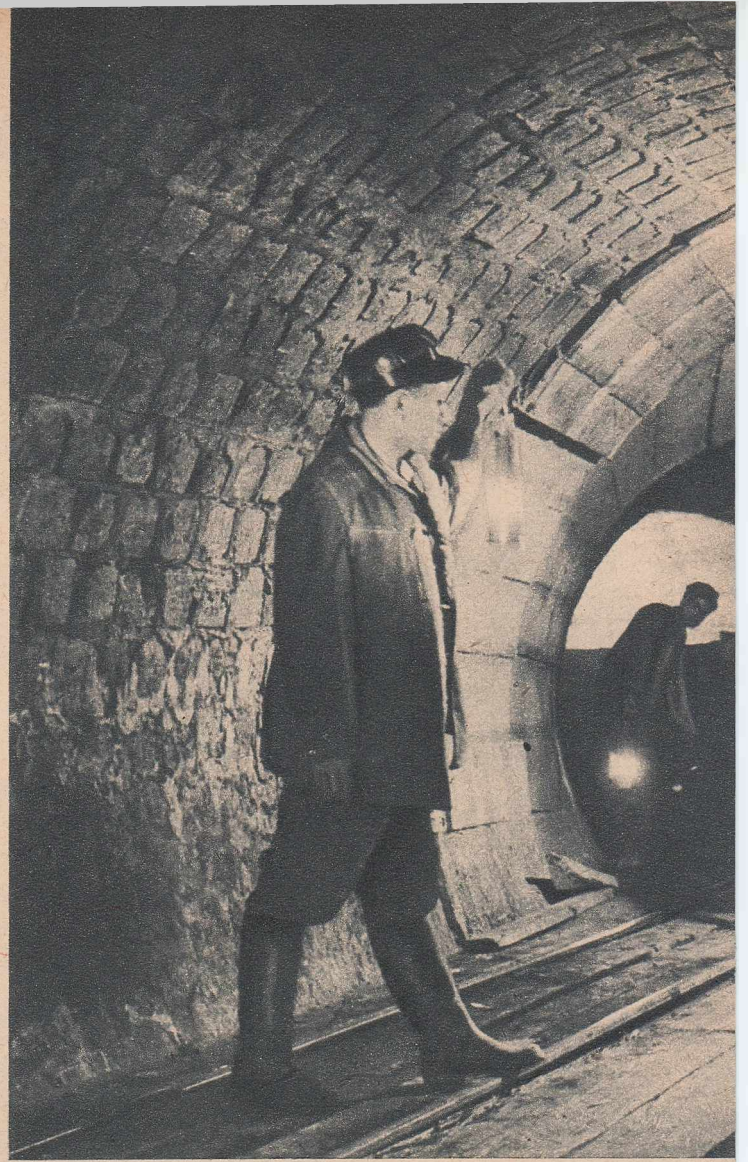
tregi de drum pînă la sălașele lor sărace din văiugile munților. Și nu o dată, cînd interesele capitaliștilor cereau restrîngerea sau chiar sistarea producției, ei se vedeau lipsiți chiar și de amara bucătică de pîine cîștigată în aceste condiții grele, fiind lăsați pradă șomajului.

Petroliștii din Moinești, la chemul societății „Steaua Romîna” cu capital din Anglia și din alte țări occidentale (91,9% din industria petroliferă a Romîniei burgheze aparțineau capitalului străin), erau în aceeași situație cu minierii. Singura deosebire consta în faptul că, în loc să fie sufocați de gaze în fundul minelor, erau scuturați de crivăț pe turele sondelor; și în loc să le fie viața veșnic expusă prăbușirilor de galerii, le era veșnic expusă incendiilor și altor accidente frecvente pe atunci în schelele petrolifere. Cît privește șomajul — acesta era endemic sub regimul „Stelei Romine”, care avea privilegiul de monopol în această regiune.

În ce-i privește pe tăietorii de pădure, aceștia aveau soarta cea mai crudă. Lucrînd mai mult ca sezonieri, trăind asemenea trogloditilor în bordeie săpate în pămînt, ei nu se alegeau după luni și ani de trudă decât cu datorii la du-ghelele ce aparțineau acelorași patroni care le plăteau și mizerabilele lor salarii.

Iată cum vorbea despre viața acestor muncitori, acum 35 de ani, Constantin Ivănuș, luptător comunist ucis de burghezie: „Ce oameni minunați sînt muncitorii aștia ai pădurilor! Și în ce mizerie neagră le este dat să trăiască! Am mai văzut eu sărăcie și mizerie, dar ca la cei de pe Valea Troțușului, de pildă, n-am mai întîlnit. Dar cînd pornesc o dată la treabă, cînd pornesc la luptă împotriva fabricanților de cherestea, poți să contezi pe ei. Sînt dîrzi, hotărîți și aspri, așa cum le e și viața”.

În anii ce urmează primului război mondial, istoria ne povestește din ce în ce mai multe lucruri

despre lupta celor ce muncesc. În 1917 proletariatul rus dăduse exemplu muncitorimii din întreaga lume. În țară la noi — ca în întreaga Europă — crește conștiința de cla-

să a proletariatului. Iar la 8 Mai 1921 se petrece istoricul eveniment: înființarea Partidului Comunist din Romînia. Lupta muncitorimii din întreaga țară, condusă de aici înainte de către un partid marxist-leninist, intră într-o etapă nouă.

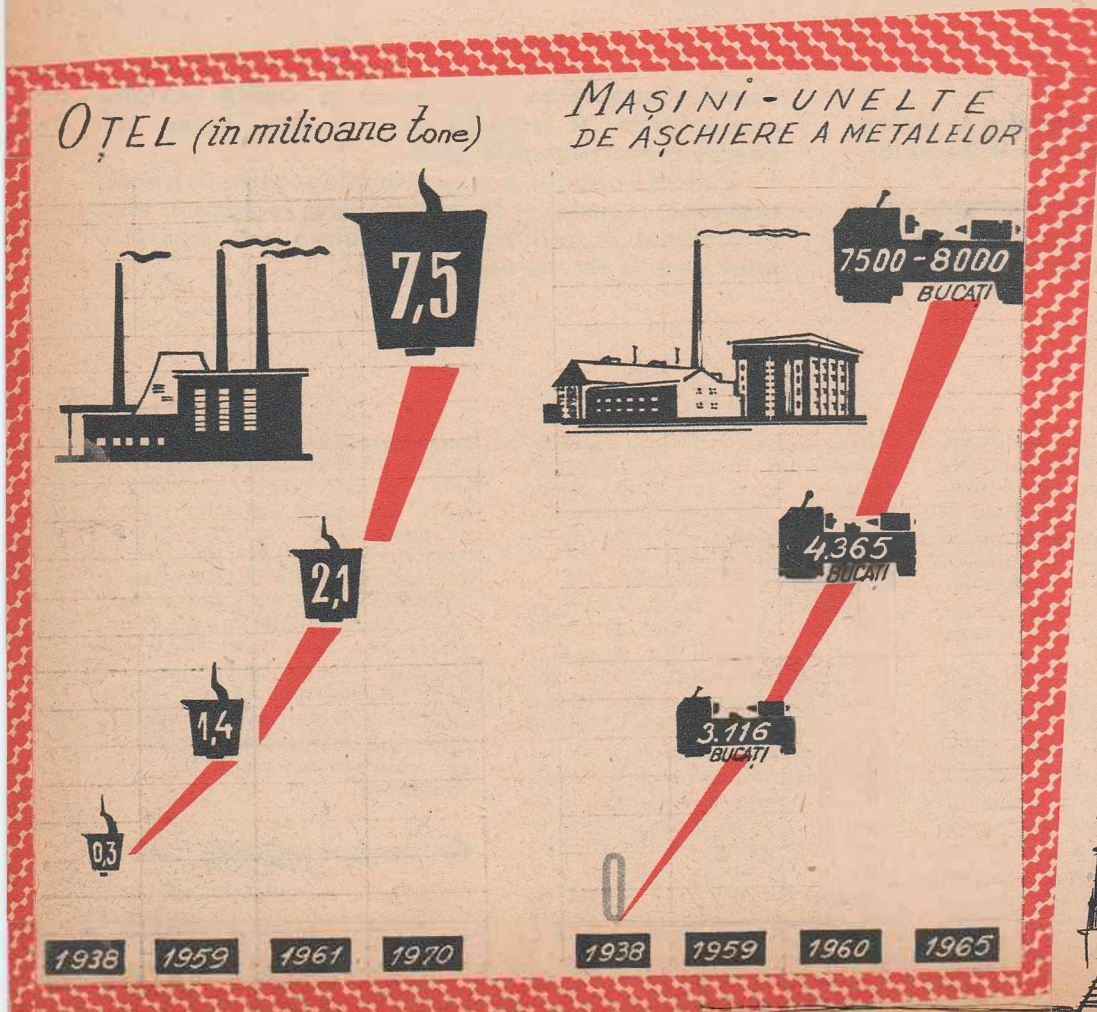
În perioada de după primul război mondial, momentele de luptă sînt numeroase. Iată cîteva din ele: 1919, iulie 21 — petroliștii din Moinești, Zemeș și Solonț se alătură grevei petroliștilor din întreaga țară; 1920 — greva generală atrage printre participanți și pe muncitorii petroliști, mineri și forestieri din Valea Troțușului; 1929 — acțiuni greviste ale muncitorilor forestieri; 1933 — muncitorii petroliști se ridică la luptă alături de petroliștii din Prahova și de feroviarii de la Grivița; 1934 — răscoala țaranilor din Valea Ghimeșului, eveniment important în istoria mișcării noastre revoluționare.

Forța conducătoare a tuturor acestor acțiuni este Partidul Comunist.

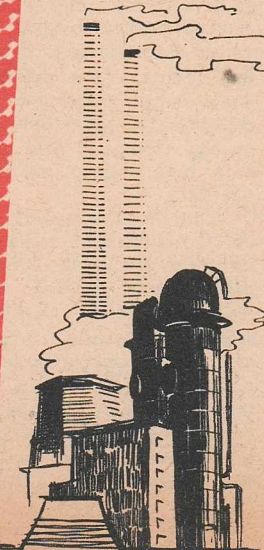
În cea mai cruntă ilegalitate, P.C.R. își creează organizații puternice în toate centrele muncitorești ale Văii Troțușului. Numeroși luptători pentru fericirea poporului au trăit și au muncit în aceste locuri. Astfel, Moineștiul se mîndrește cu faptul că tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej a trăit aici în anii de ucenicie; și în acest centru petrolifer al Moldovei există azi o casă memorială, casa în care a locuit, pe cînd era ucenic, acel ce avea să devină mai tirziu conducătorul luptei pentru socialism a întregului nostru popor.

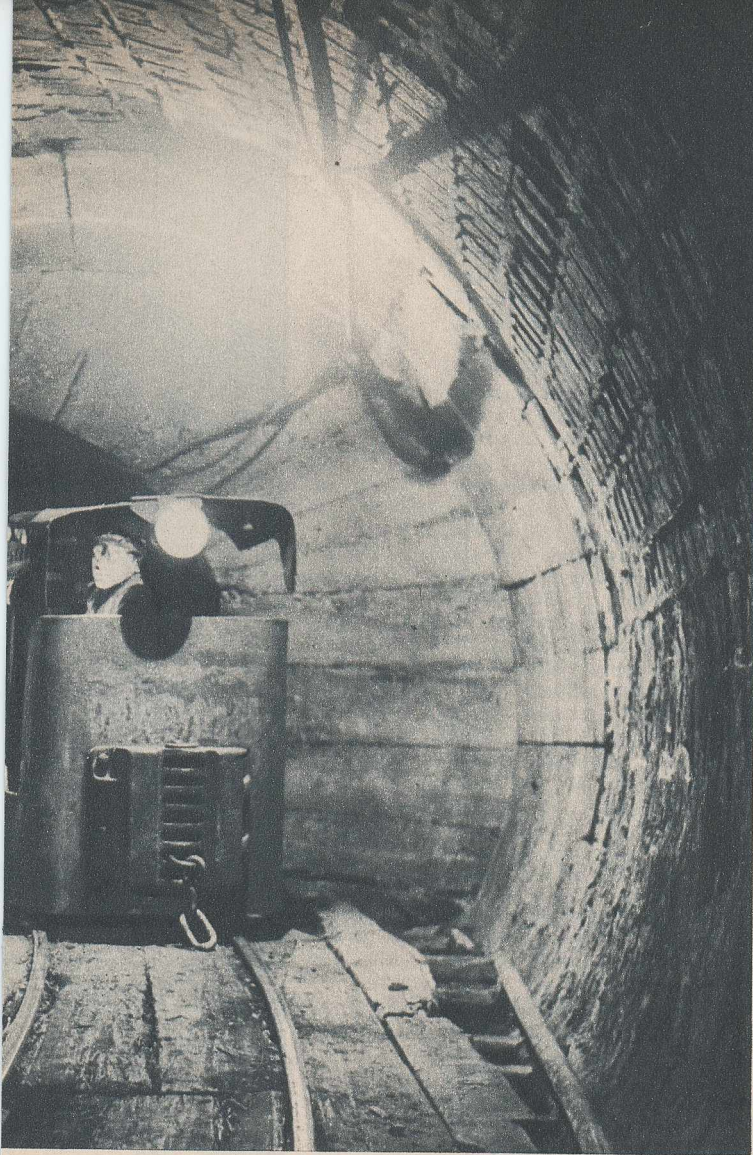
Anii dictaturii fasciste și ai criminalului război antisovietic aduc în întreaga țară o intensificare

SUCCESELE NOASTRE, în cifre

Crește necontenit producția industriei noastre metalurgice. Astfel, față de 3 sute mii tone oțel cît s-au produs în Romînia anulul 1938 — anul acesta vom ajunge la o producție de 2,1 milioane tone; în 1970 industria noastră socialistă va produce 7,5 milioane tone oțel. Creșteri foarte mari se vor înregistra, în același timp, și în celelalte ramuri ale industriei metalurgice.

Minerii din Comănești sînt mîndri de felul cum arată astăzi minele lor: galerii betonate, trenuri frase de locomotive Diesel, ventilație bună, lumină electrică și lămpi de bună calitate, respectarea prevederilor tehnicii securității muncii.

și mai mare a terorii jandarmerești și polițiste. Dar comuniștii din Valea Troțușului nu încetează lupta. Și cînd hitleriștii, în retragerea lor disperată, vor să dinamiteze instalațiile petrolifere din Moinești, muncitorii petroliști sar să apere sondele și rafinăria, veghează ca producția să nu fie sistată, iar la 2 zile după intrarea Armatei Sovietice în oraș trimit frontului antihitlerist primele garnituri de cisterne cu benzină.

Era în zilele lui August 1944, dată de la care istoria începe a ne vorbi prin fapte cu totul noi.

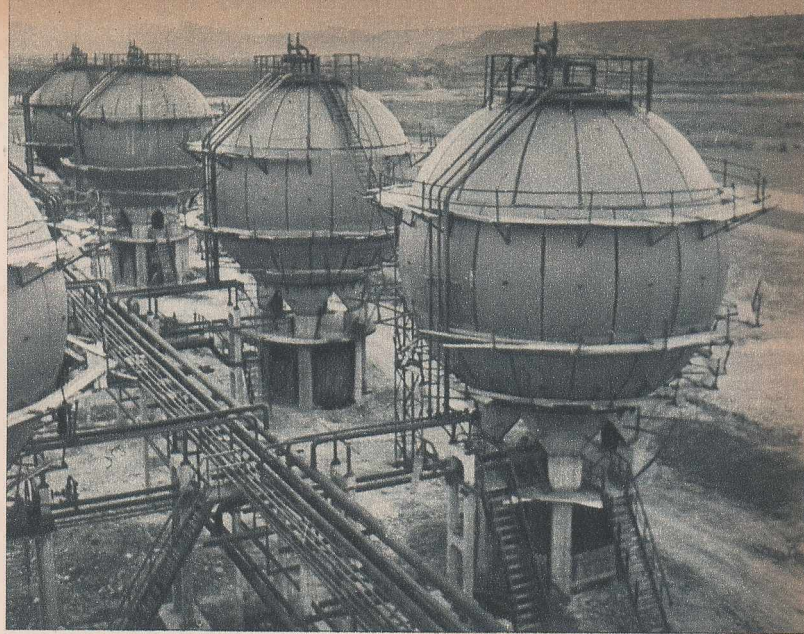
Pe unde erau altădată sclavi negri și sclavi albi

După ce-și taie drum printre munți la Ghimeș-Palanca, Troțușul coboară în aval, rostogolindu-se neastîmpărat din stîncă în stîncă. Ajuns la Comănești însă, riul pare a se domoli, aducînd în acest fel un salut primei așezări orașenești întîlnite în cale.

Pe vremuri, cînd rosteai numele — satului de pe atunci — Comănești, subînțelegeai totodată trei denumiri: Ghica, Foresta Italo-Romînă și Carbonifera. Erau numele celor trei stăpîni ai comunei: Ghica — stăpînul pămîntului; Foresta Italo-Romînă — stăpîna codrilor; Carbonifera — stăpîna adîncurilor pămîntului. Și, toate la un loc, stăpîne asupra vieții trudnice a oamenilor de aci.

Cînd coborai din tren în gara Comănești, primul lucru de care ți se izbea privirea erau turnurile semețe ale castelului prinților Ghica. Dar numai vederea turnurilor îți era permisă. Pentru că la poartă străjuiau doi gealați negri, aduși de snobismul princiar tocmai din îndepărtata Africă, cu poruncă să nu deschidă nici unui nechemat. Castelul există și astăzi. Dar slugi nu mai pot fi aflate pe aci. Nici negre, nici de alt soi. Iar porțile din zidul înalt nu mai sînt ferecate. Dimpotrivă: ele sînt larg deschise, iar în parcul străvechi zburdă copiii minerilor, petroliștilor, gateriștilor; aci este astăzi sediul unei școli de șapte ani și — vara — al unei tabere pionierești. Călătorului sosit la Comănești îi este dat să audă deci, chiar la intrarea în oraș, zumzet vesel de glasuri copilărești. Peste acest zumzet însă, se suprapune, ca într-o compoziție muzicală polifonică, zvonul muncii. Se aude cîntecul gaterelor de la întreprinderea Forestieră, situată în stînga gării; apoi, de la cîteva sute de metri mai în aval pe Troțuș, răzbate respirația puternică a termocentralei construite în cadrul pla-

Maistrul sondor Moise Constantin de la sonda 1 Prohozești vine și pleacă de la lucru, în fiecare zi, cu „Moskvici”-ul propriu...

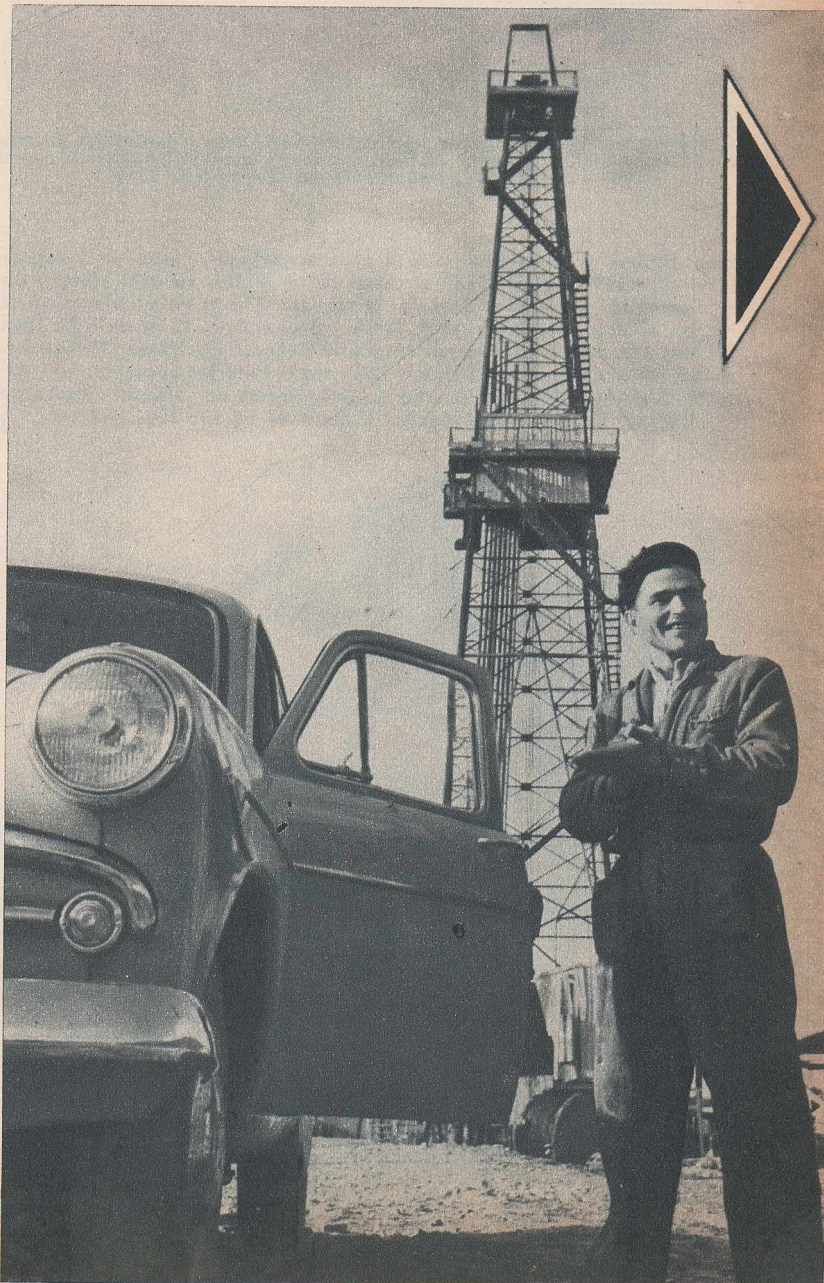

La Combinatul de cauciuc sintetic din Onești, lucrările de montare a modernelor agregate se desfășoară în ritm susținut, pentru ca primele secții să intre în funcțiune încă în acest an.

nului de electrificare; mai la vale se aude zăngănitul excavatoarelor și al buldozerelor care sapă temelii și netezesc drumuri de acces pe șantierul noului combinat forestier. Liniște e doar în dreapta, în amonteale riului. Aceasta nu înseamnă însă că în acea direcție simfonia muncii nu-și are și ea executanții unei importante partituri. Și dacă-ți pleci cu mare atenție urechea, nu se poate să nu auzi măcar ecoul unor explozii de dinamită, al pocnetelor de ciocane pneumatice, al huruitului de vagonete pe șine

de fier. În partea aceea sînt minele.

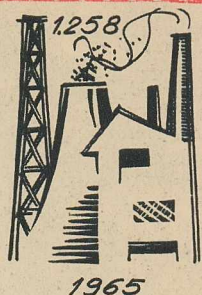
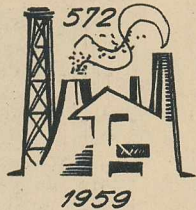
O mare importanță a acordat-o partidul modernizării minelor și mecanizării procesului de producție în minele din întreaga țară. Încă în urmă cu 9 ani, la Consfătuirea pe țară a muncitorilor mineri din industria carboniferă, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Deja dat indicații prețioase în această privință. Cu sprijinul Uniunii Sovietice și grație creării unei industrii proprii de utilaj minier, minele noastre au putut fi de atunci înzestrate cu utilaj nou, munca a putut să fie

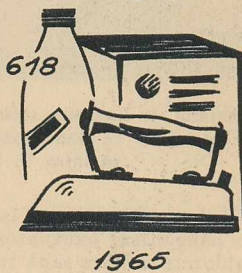
SUCCESELE NOASTRE, În cifre

DINAMICA PRODUCȚIEI GLOBALE INDUSTRIALE

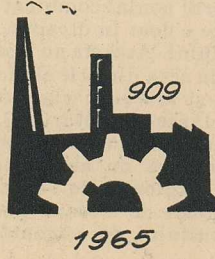
PRODUCȚIA MIJLOACELOR DE PRODUCȚIE (Grupa A)

PRODUCȚIA BUNURILOR DE CONSUM (Grupa B)

TOTAL INDUSTRIE

↑
Cifrele vorbesc limpede despre necontenita dezvoltare a industriei noastre. După cum reiese din graficul de față, producția globală industrială, care în 1959 a fost de 433% față de 1938, în 1965 va fi de 909%.

Ioan Bilboc — lănoș-baci, cum îi spun consătenii — este un muntean în vîrstă de 71 de ani, înalt și drept ca un molid, cu ochi albaștri de o deosebită limpezime, bun la inimă dar dîrz și neînduplecat ca și munții printre care a crescut. Vechi revoluționar, în anul 1934 Ioan Bilboc a fost printre fruntașii răscoalei țărănești din Valea Ghimeșului. Astăzi se bucură de o bătrînețe luminoasă. Puterea populară l-a răsplătit asigurîndu-l pensie de stat și distingîndu-l cu Ordinul „Apărarea Patriei” cl. a I-l-a și Medalia „Eliberarea de sub jugul fascist”.

mecanizată, devenind mai ușoară și mai spornică. Pentru dotarea tehnică a industriei noastre mi-niere, numai în sectorul carbonifer s-au făcut între anii 1951-1960 investiții de miliarde.

Minerii din Comănești cunosc și ei urmările acestei politici a partidului. În locul galeriilor scunde, în care se țirau aplecați printre grinzile șubrede de lemn, ei circulă azi prin galerii moderne, betonate, bine aerisite, din care apele de infiltrație sînt colectate și evacuate. Perforatoare pneumatice și scocuri metalice oscilante îi ajută să extragă cărbunele în condiții bune și le permit să ridice productivitatea muncii. Troliuri electrice ridică vagonetii pe planurile înclinate și locomotivele Diesel au luat locul vagonetarilor care înainte vreme trebuiau să împingă vagonetii cu brațele lor. Tehnica securității muncii este respectată cu strictețe: minerii au îmbrăcăminte și căști de protecție, lămpi anti-griztoase de bună calitate etc.

Traiful minerilor este și el astăzi cu totul altul decît în trecut. În anii puterii populare 10.000 de mineri din întreaga țară s-au mutat în case noi. Printre aceștia sînt și cele cîteva sute de familii din Comănești care s-au mutat în blocurile noului oraș muncitoresc, ca și alte sute de familii care și-au construit case proprii: case noi, sănătoase, încălzite, radioficate; numeroși mineri au motociclete, televizoare, aragazuri, mobilier nou; magazinele orașului sînt din belșug aprovizionate; un mare spital, construit în marginea parcului fostă proprietate a prinților Ghica, alte așezăminte de apărare a sănătății amenajate în fostele castele ce au aparținut prinților Știrbey la Dărmănești și Ghica la Doftena, numeroase policlinici, dispensare și puncte sanitare stau la dispoziția minerilor și a tuturor celor ce muncesc aci.

Atari înfăptuiri — și multe altele asemănătoare în întreaga țară — sînt o urmare a politicii economice a partidului; în legătură cu această politică, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej arăta:

„Încă la Conferința națională din toamna anului 1945, partidul nostru, indicînd căile refacerii economiei distruse de război, a trasat ca linie generală a dezvoltării economice a Romîniei, linia industrializării și electrificării țării... Numai prin crearea bazei materiale de producție a socialismului, prin dezvoltarea marii producții mecanizate — întemeiată pe tehnica cea mai înaltă — în toate ramurile economiei naționale, poate fi atins acel obiectiv suprem spre care tinde partidul — fîurirea bunăstării poporului muncitor, asigurarea unui înalt nivel de viață materială și culturală a oamenilor muncii din patria noastră”.

Această politică a fost consecvent aplicată în întreaga țară, ducînd la ridicarea economică și culturală a tuturor regiunilor. La Comănești, ea s-a tradus nu numai prin modernizarea minelor — dar și prin refacerea și dezvoltarea fabricii de cherestea, prin construirea unei mari termocentrale și, recent, prin deschiderea șantierului de construcție a unui mare combinat de industrializare a lemnului. Pe linia indicată de documentele Congresului al III-lea al P.M.R. cu privire la valorificarea superioară a resurselor naturale, în lunca Trotușului a și început construirea acestui combinat — obiectiv prevăzut în planul de dezvoltare a economiei naționale pe anii 1960-1965. Combinatul va avea 5 unități: o fabrică

de plaje, una de scaune curbate, alta de plăci fibro-lemnose, o patra de cherestea de rășinoase și foioase și, în sfîrșit, a cincea unitate — o fabrică de parchete. Vreți să știți cam ce proporții va avea acest combinat? Să vă dăm o singură cifră: numai fabrica de scaune va produce 600.000 scaune curbate anual. Adică — dacă vreți — cîte un scaun pentru fiecare al 30-lea cetățean al republicii!

Comăneștenii au și aflat că prima dintre aceste fabrici va intra în funcțiune anul viitor și că în 1963 combinatul va începe să lucreze cu întreaga capacitate. Și ei nu se îndoiesc de faptul că așa va fi. Au experiența atîtor ani de putere populară!

De la puțul de păcură la forajul cu turbina

Prima sondă mecanică a fost forată în Romînia în anul 1882, la Solonț, în bazinul petrolifer al Moineștiului. De atunci numărul sondelor a crescut și aci — fără îndoială; dar aceasta nu a însemnat un triumf al tehnicii noi. Pentru că, alături de sonde, pînă nu cu mult înainte de naționalizarea din 1948, capitaliștii au continuat să exploateze terenurile petrolifere și cu ajutorul puțurilor primitive. Să amintim un lucru: în 1646 călugărul levantin Baudinus, călătorind prin ținutul Bacăului, a lăsat mărturie despre puțurile de păcură de la Mosoarele, Doftena,

Un bulevard larg, luminat cu neon, mărginit de o parte și de alta de blocuri cochete, în prezent lung de peste un kilometru (cînd va fi terminat pînă la capăt va avea 2 km) — așa arată azi centrul Oneștiului.

Cine ar merge în marginea Moineștiului, la Lucăcești, și ar vedea noul oraș, format numai din blocuri noi, confortabile, nu ar putea crede că în urmă cu ani, pe timpul burgheziei, acolo nu era decît un sătuc amărît. Dar nu numai la Moinești, ci în întregul raion al cărui centru administrativ este acest oraș, în viața oamenilor muncii au survenit transformări esențiale. Pe vremea burgheziei, în tot raionul nu exista nici o școală medie și doar 4 școli de cîte 7 ani. Astăzi numai numărul școlilor de 7 ani este de 52, la acestea adăugîndu-se încă 4 școli serale, 2 școli medii, 4 școli medii serale și încă 2 secții serale pentru cursul mediu. Adăugați zecile de cursuri de calificare, de perfecționare etc. Menționați activitatea a 778 cadre didactice, cea a 5 cluburi, a 17 cinematografe (pe vremea burgheziei exista unul singur), a 78 cămine culturale etc. etc. — și vă veți face o oarecare idee (atîta cîtă poate rezulta din niște cifre seci) despre ce a adus aci socialismul.

Cunoscînd toate acestea nu te mai miră cînd îl auzi pe maistrul de foraj brigadier Petre Lazăr din schela Runcu vorbind cu competența unui inginer sau a unui geolog despre „forajul dirijat” și despre structura straturilor miocene și oligocene. Sau nu te miri cînd îl vezi pe maistrul sonder Moise Constantin venind la lucru la sonda 1 Prohozești cu „Moskvici”-ul propriu...

Sarea curge pe conductă

Reîntorși la Troțuș, coborîm la vale spre Tîrgul Ocnei, orașul a cărui faimă a fost făurită de salinele sale străvechi. Și bineînțeles că ceea ce ne atrage în primul rînd sînt acestea.

De la primitivele exploatări de pe vremea cămărașilor și a ghirăi-

Poieni și Păcureți; și iată că după trei veacuri, în secolul al XX-lea, burghezia mai extrăgea petrol prin puțuri tot atît de primitive!

Peste această situație s-a suprapus jaful organizat de hitleriști care, avînd nevoie de cît mai mult petrol, au trecut la exploatarea sondelor cu duze mari sau chiar fără duze; fapt ce a determinat secătuirea a numeroase sonde, epuizarea gazelor făcînd ca mari cantități de țitei să nu mai poată fi extrase din adîncuri.

Moștenirea lăsată de burghezie a fost deosebit de grea. Dar în anii puterii populare, răspunzînd chemărilor partidului, petroliștii din Moinești, în frunte cu comunistii, au depus eforturi susținute pentru a o lichida. Sonde considerate pierdute au fost redatate producției, sute și sute de sonde noi au fost forate pe terenuri etichetate drept „neproductive” sau „nerentabile”, ajungînd să dea patriei, într-un rîstimp de 6 luni, mai mult petrol decît dăduse această regiune, sub capitalism, în 85 de ani.

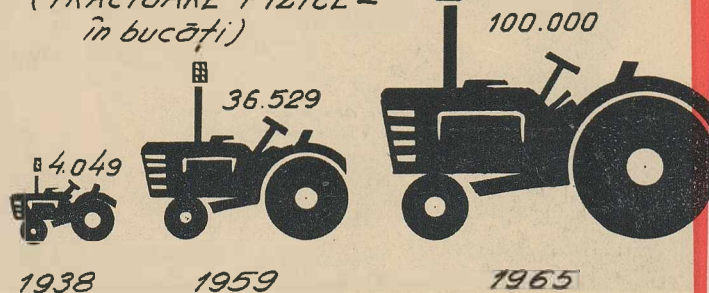
Ajutorul sovietic a jucat un rol esențial în acest progres. El a constatat în utilaje, metode noi, schimburi de experiență. Începînd din anul 1952 s-a introdus la Moinești metoda forajului cu turbina. Cu ajutorul acesteia forarea unei sonde durează — în raport cu adînc-

cimea — 3 pînă la 12 săptămîni, în timp ce cu cel mai avansat sistem folosit de capitaliști, sistemul rotativ cu masă, forajul dura de la 6 luni pînă la 5 ani. Directivele Congresului al III-lea al P.M.R. trasează ca sarcină extinderea forajului cu turbina în toate schelele petrolifere, în așa fel încît în 1965 forajul să fie făcut cu turbina în proporție de 70% în întreaga țară. Și iată că de pe acum forajul cu turbina este generalizat la schelele din Moinești, fiind folosit în proporție de 100%!

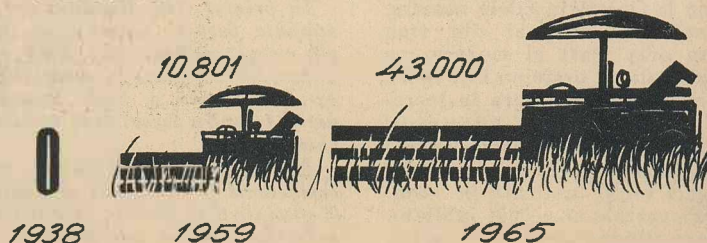
Adăugați la toate acestea faptul că, pentru o valorificare superioară a marii noastre bogății petrolifere, s-au construit la Dărmănești și la Onești două mari rafinării moderne; adăugați mai ales faptul că Valea Troțușului nu este o regiune izolată, ci că este strîns legată de toate celelalte regiuni ale țării, că ridicarea altor regiuni a contribuit la ridicarea Văii Troțușului și invers. Avînd în față tabloul creșterii Hunedoarei și a Reșiței, a întreprinderilor petrolifere ploieștene și a celor carbonifere din Valea Jiului, a agriculturii dobrogene și a industriei constructoare de mașini din Arad și din Brașov, a industriei chimice din Victoria și din Baia Mare — este mai ușor de înțeles de ce și la Moinești au crescut atît producția de petrol, cît și nivelul de trai al celor ce muncesc.

SUCCESELE NOASTRE, în cifre

PARCUL DE TRACTOARE (TRACTOARE FIZICE — în bucăți)

PARCUL DE COMBINE PENTRU PĂIOASE (în bucăți)

Un grafic concludent: în 1938 România avea 4.049 tractoare. Toate aparțineau moșierilor și chibaburilor. Azi ogoarele patriei noastre sînt brăzdate de zeci de mii de tractoare. Numai peste 4 ani numărul tractoarelor va ajunge la 100.000, iar cel al combinelor la 43.000. →

lor, chiar și de la acele de pe vremea burgheziei, când sarea se mai spărga cu tîrnăcopul — pînă la exploatarea moderne de azi, e o cale tot atît de lungă ca aceea străbătută în petrol de la puțul cu păcură pînă la sonda cu turbină.

Haveuzele moderne și exploatarea după sistemul camerelor trapezoidale — iată ce caracterizează astăzi munca în salinile din Tg. Ocna. În plus, exploatarea sării în soluție, a saramurii extrase prin sonde și fabricarea oxigenului într-o fabrică nou construită — iată aspecte inedite ale activității acestor saline. Bineînțeles că, în raport cu aceste aspecte, s-au transformat și oamenii. Au apărut la Tg. Ocna profesioniști noi, care nici nu erau pomenite pe aici înainte vreme: mineri calificați, sondori specialiști în sonde salinifere, compresoriști.

Tg. Ocna își are inima sa în salinile. Iar din această inimă, o importantă arteră se îndreaptă spre cel mai tînăr, cel mai populat și — astăzi — cel mai important oraș din Valea Troțușului: Onești. Artera aceasta este saleductul, conducta ce duce Combinatul chimic din Onești sarea extrasă la Tg. Ocna.

Ce fel de Aladin a acționat aici?

Oricine a cunoscut Oneștii în urmă cu ani știe că vechiul sat,

fosta stradă principală a vechiului Onești, pe care, în locul căsuțelor bătrînești plecate într-o rînă, se vor înălța, printre altele, și 6 blocuri-turn cu câte 9 etaje.

Blocuri-turn la Onești?! Într-adevăr ar putea părea ciudat pentru acel care nu știe că în locul satului cu doar cîteva mii de suflete se află azi un oraș cu zeci de mii de locuitori.

Dar cînd au apărut toate acestea? Cum? Ce fel de Aladin a acționat aici și cum arată „vrăjitorii” care peste noapte au ridicat din pămînt cetatea aceasta?

Cînd? În anii puterii populare! Mai precis: începînd din 1952.

Cum? Prin eforturile făcute de puterea populară și entuziasmul pe care planurile inițiate de partid l-au stîrnit printre constructori.

Ce fel de forțe au acționat aici? Partidul clasei muncitoare și oamenii muncii, strîns uniți în jurul partidului.

La ora actuală sînt date în folosință peste 3.000 de apartamente. Pînă în 1965 Oneștiul va avea 6.600 apartamente; în 1975 — 9.160 apartamente.

Dar de ce s-a dezvoltat această localitate atît de mult? În mare, o știm: pentru că, în conformitate cu planurile inițiate de partid, aci s-a ridicat un important centru al industriei petrochimice.

Ținînd cont în primul rînd de bogățiile naturale ale țării, partidul a acordat o mare însemnătate dezvoltării industriei noastre chimice.

Pe aceste baze s-a pornit la construirea unor importante obiective ale industriei chimice.

Inițiind construirea complexului industrial de la Onești-Borzești, partidul a trasat sarcina de a se începe cu termocentrala. Această sarcină corespunde întru totul concepției leniniste despre construcția socialistă, în conformitate cu care electrificarea trebuie să meargă întotdeauna cu un pas înaintea industrializării. Partidul nostru a urmat întocmai această indicație leninistă. În Raportul tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej asupra planului de electrificare se spunea:

„Electrificarea este mijlocul principal în mecanizarea și automatizarea procesului de producție și în

uşurarea muncii omului. Ea va fi un factor esențial pentru crearea unei puternice industrii chimice, punînd în valoare marile resurse de materii prime de care dispune țara noastră”.

Construirea termocentralei de la Borzești, ca și a altor centrale electrice, a avut drept scop să asigure energie electrică și termică pentru complexul petrochimic și orașul nou Onești, dar să fie în același timp conectată la sistemul energetic național, asigurînd astfel curentul electric constructorilor hidrocentralei de la Bicaz, laminariștilor de la Roman, chimiștilor din Roznov și Săvinești, textilistilor din Buhuși și din Bacău.

Acestea au fost criteriile după care ridicarea complexului din

Satul Beleghet, comuna Agăș. Ca pe multe alte case din orașele și din zeci de sate din Valea Troțușului, și pe această casă dintr-un satuc îndepărtat se înalță antena de televiziune. Proprietar al televizorului: locuitorul Sandu Gherman.

În sectorul zootehnic al colectivel din Homocea.

Onești-Borzești a început cu începutul — în sensul leninist al cuvîntului. Adică cu termocentrala. Astăzi, termocentrala are o putere instalată de 125 MW și va trebui să crească pînă în 1965 la 225 MW.

Iată apoi a doua întreprindere din Onești — construită pentru a valorifica bogățiile naturale ale regiunii: Rafinăria nr. 10, ale cărei prime instalații au intrat în funcțiune în august 1956. Creația tehnicii moderne, rafinăria aceasta se bucură de un proces tehnologic complet automatizat. Ea asigură o valorificare într-adevăr superioară a petrolului, grație instalațiilor complexe de cracare pe care le posedă.

Combinatul chimic, cea de-a treia mare unitate a complexului din Onești-Borzești, a fost ridicat pentru a asigura satisfacerea necesităților industriei noastre socialiste, ale agriculturii socialiste și cerințelor oamenilor muncii cu produse sodice, insecticide, ierbicide și mase plastice. Prima secție a combinatului a intrat în funcțiu-

dacă nu arăta exact ca pe vremea lui Ștefan cel Mare, în orice caz nu era cu nimic deosebit de așezarea de la 1842, veleatul în care s-a ridicat moara de piatră a cărei zidire mai trăiește și astăzi. Și iată-ne la Onești în zilele noastre. De astă dată descinzi din tren într-un oraș mare și modern, cu o magistrală de peste un kilometru lungime (cînd va fi gata în întregime ea va avea doi kilometri), străjuită pe ambele laturi de blocuri cu balconașe cochete, zugrăvite în culori vii, și luminată în neon. Cîteva cvartale sînt deja înălțate. Altele se află în curs de construcție. La anul vor fi ridicate și cele de pe

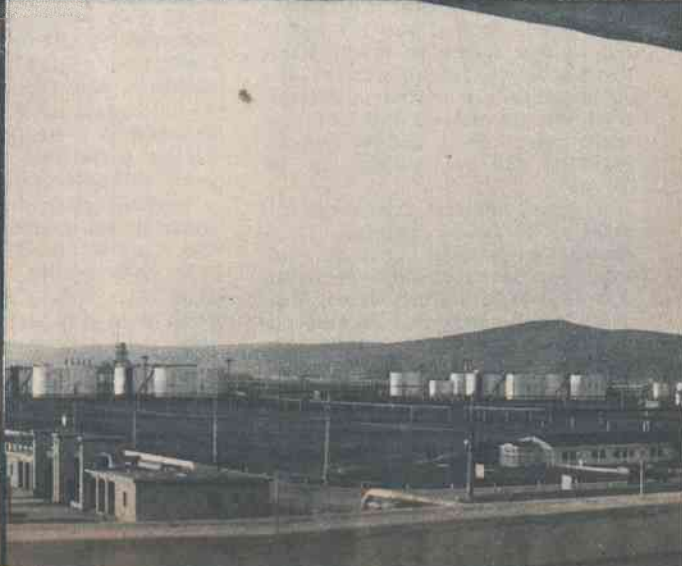
Încă la Congresul al II-lea al P. M. R. tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej spunea:

„Țara noastră are toate condițiile necesare pentru dezvoltarea unei puternice industrii chimice.

În primul rînd România are însemnate bogății naturale de țifoi, gaz metan, cărbune, stuț, lemn, sare, minereuri neferoase și nemetalifere, care constituie o bază bogată și variată pentru dezvoltarea industriei chimice.

În al doilea rînd, avem cadre competente și entuziaste de ingineri și specialiști în chimie, care-și ridică neîncetat nivelul cunoștințelor tehnice-științifice”.

O mică parte din nesfîrșitul șirag de construcții industriale ale complexului petrochimic din Onești-Borzești.

ne în luna iunie 1959. Cele mai multe, în anul 1960. Astăzi se produc aici: clor gazos și lichid, hidrogen, acid clorhidric, detexan, hexacloran ș.a. O secție foarte importantă este uzina de mase plastice, în curs de construire, care va intra în producție în anul 1962. Combinatul acesta va livra în 1965 circa 37% din totalul producției noastre de mase plastice, mari cantități de ierbicide, precum și cea mai mare parte din totalul producției de insecticide.

Combinatul de cauciuc sintetic și produse petrochimice este cea de-a patra unitate (cît de nepotrivit este acest termen: fiecare din aceste combinate e de fapt un complex de unități!). Primele secții vor intra în funcțiune în anul 1961. Materia primă principală a combinatului o constituie fracțiunile de gaze rezultate din prelucrarea petrolului în rafinăriile nr. 10 și 7, gaze care pînă acum se risipeau. Construit pe baza unui proiect realizat de Institutul „Ghiprokau-ciuk” din Moscova și de IPROCHIM și dotat cu utilaj de fabricație sovietică, cehoslovacă și romîneas-că, în 1963 combinatul va produce 50.000 tone cauciuc sintetic și 30.000 tone produse petrochimice (fenol, acetonă ș.a.).

Alături de aceste mari întreprin-deri, în Onești mai activează și Întreprinderea Forestieră, care cu-prinde—printre altele — și o fa-brică de cherestea, construită în anii 1946-1947 și modernizată an de an, precum și întreprinderile de construcții și montaj care ridică fabricile și montează complicatele lor agregate, ca și întreprinderile de construcții ce înalță blocurile orașului.

Onești, oraș nou pe harta țării, este în același timp un important centru al industriei noastre socia-liste.

Alte flori cresc astăzi pe sub munții Ghimeșului

Valea Troțușului nu înseamnă însă numai orașe, ci și sate. Pe aici deosebim trei feluri de sate: cele din partea de sus a Troțușului, cum sînt cele din Valea Ghimeșului, sate de munte, avînd ca specific economic zootehnia și munca la păduri; satele din regiunile de deal, cu producție hortiviticolă, cerealiară și zootehnică, și satele din partea de jos a rîului, cele din raionul Adjud, raion agricol prin excelență, producător de păioase și porumb, de floarea-soarelui și sfeclă de zahăr, de fructe și legume.

Ștînd de vorbă cu comunistii din Ghimeș, am aflat multe lucruri despre viața de ieri și de astăzi a sătenilor de aici. Tovarășul Balint,

SUCCESELE NOASTRE, în cifre

An de an puterea popu-lară alocă sume tot mai mari pentru nevoile so-cial-culturale ale celor ce muncesc. Alocările din bugetul de stat al R.P.R. pentru cheltuielile social-culturale, care în 1950 au fost de 3,4 miliarde lei, vor fi în 1965 de circa 20 miliarde lei.

Dezvoltarea economiei noastre naționale a dus la o mare creștere a nu-mărului inginerilor. În timp ce în România bur-ghezo-moșierească, în an-ul 1938, numărul ingi-nerilor era de 9.000, în anul 1959 economia noas-tră socialistă dispunea de 59.000 ingineri; în 1965 numărul inginerilor va fi de 80.000.

În anii 1955-1959 s-au construit din fondurile statului 61.381 aparta-mente; în anii 1960-1965 se vor construi 300.000 apartamente ce vor fi puse la dispoziția oame-nilor muncii.

secretarul comitetului comunal de partid, ne-a cîntat, la cererea noas-tră, un vechi cîntec popular de prin partea locului; o tînguitoare și în același timp aprigă melodie, specifică folclorului secuiesc. În traducere necizelată am transcris:

„Pe sub munții Ghimeșului cresc flori sălbatice
Nu s-aude seara în amurg glasul clopotului
Nu s-aude seara la șezătoare rîsul fetelor
Fereștile cu mușcate nu zîmbesc în lumini”...

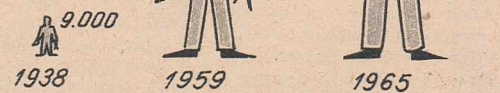
Am deslușit, în versurile acestea pline de alean, traiul greu al țără-nilor ghimeșeni de altădată. Și am înțeles și mai bine de ce în anul 1934, sub conducerea comitetelor de acțiune organizate în Valea Ghimeșului de partidul comunist, țărani din aceste sate s-au răscolat, au ocupat primăriile, alungîndu-i pe primari și pe jandarmi, și au resti-tuit celor păgubiți lucrurile seche-strate prin execuțiile fiscale silite.

Toate acestea le-am înțeles din

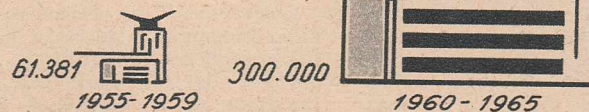
CHELTUIELILE SOCIAL-CULTURALE DIN BUGETUL DE STAT (în miliarde de lei)

CREȘTEREA NUMĂRULUI DE INGINERI

NUMĂRUL APARTAMENTELOR CONSTRUITE DIN FONDURILE STATULUI

vechiul cîntec ghimeșan; dar din relatările interlocutorilor noștriam aflat că, astăzi, pe sub munții Ghimeșului cresc altele de flori: florile libertății. Rîsul fetelor ră-sună cristalin ca apele Troțușului, ferestrele cu mușcate strălucesc în lumini...

În Valea Ghimeșului — unde țără-nii muncitori trudeau din greu pentru a scoate de pe loturile lor sărace 10.000 kg cartofi la hectar, în cadrul întovărășirilor existente se recoltează azi aproape dublu. În Valea Ghimeșului — unde țărani muncitori nu aveau alta ce face cu cițiva gologani speculanților satu-lui sau să-l transporte, cu mari greutateți, la Miercurea Ciuc ori la Moinești, alegîndu-se cel mult cu un drob de sare și un bidon cu gaz — astăzi se valorifică zilnic, numai prin centrul de prelucrare din Lunca de Jos, 6.000 litri de lapte.

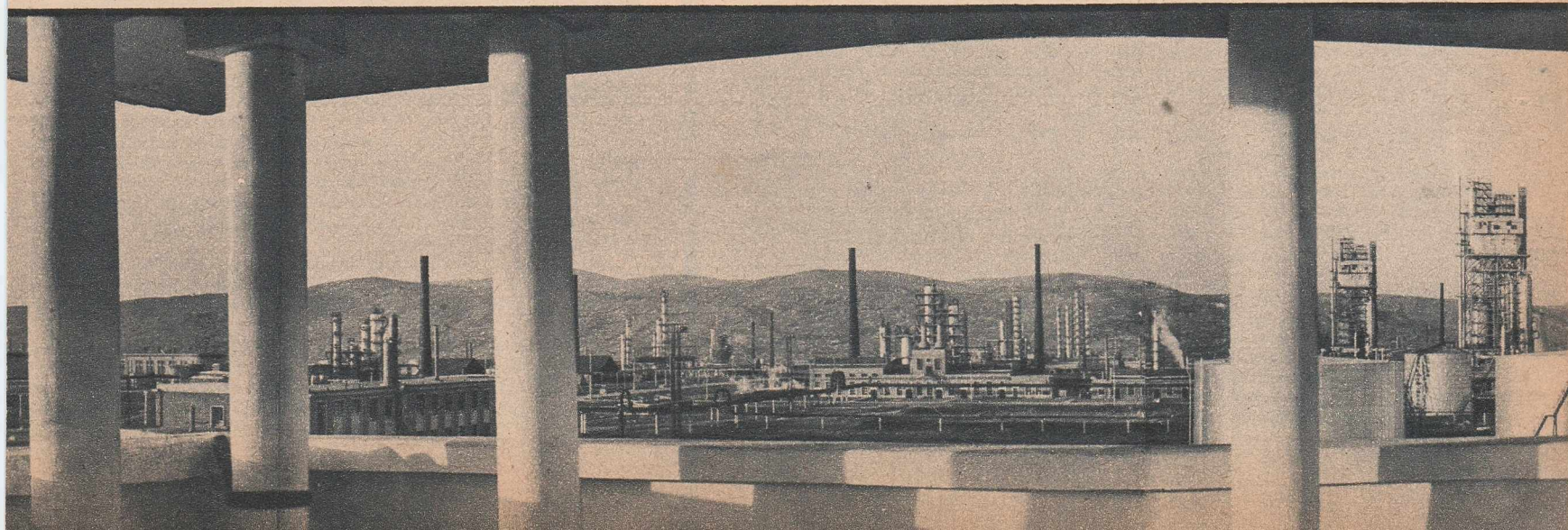
47 de cîrciumi erau pe vremuri la Ghimeș-Făget. În schimb școli nu erau decît 2-3. În toate trei comu-nele din Valea Ghimeșului nu erau

înainte decît 17 învățători; astăzi, 76 de cadre didactice calificate predau carte în 30 de școli ce cu-prind un număr de 1.500 elevi. Cîți copii de țărani ghimeșeni pu-teau urma școala în trecut? La Lunca de Sus, de pildă, doar 22,9 la sută — rămî-nînd nealfabeti-zați 77 la sută. Astăzi nu mai există copil de vîrstă școlară care să nu învețe carte! În plus, în Lunca de Sus a fost înființat în anii puterii populare Centrul școlar C.F.R. „Gheorghe Gheorghiu-Dej”, unde 500 de elevi, printre care nu-meroși fii de țărani de pe malurile Troțușului, își însușesc o teme-nică pregătire de viitori munci-tori și maiștri feroviar.

Nu-i așa că, într-adevăr, sub munții Ghimeșului cresc astăzi altele de flori?...

Alte flori cresc și pe sub dealurile din celelalte părți ale raionului Moinești.

Învățătura partidului despre transformarea socialistă a agri-culturii a rodit — ca în toate regiun-ile țării — și în aceste locuri. Una dintre cele mai vechi gospodă-

rii colective din raion — gospodăria „Octombrie Roșu” din Grigoreni — este în același timp și una dintre cele mai prospere. Doar 85 de familii erau în colectivă în anul constituirii, 1952; astăzi numărul lor este de 265. Recoltele, cu mult superioare celor obținute de țărani cu gospodării individuale, au făcut ca numărul colectivizatorilor să crească an de an, tot mai mulți țărani individuali convingându-se de superioritatea muncii în comun. Și cum nu s-ar convinge, de vreme ce în anul 1960 gospodăriile colective au realizat, în medie, pe întreaga regiune, recolte de grâu duble față de recoltele țărănilor cu gospodărie individuală.

În plin proces de transformare socialistă trăiesc și satele raionului Adjud. Prin cele două S.M.T.-uri și 4 gospodării agricole de stat existente, sînt sprijinite zi de zi cele 23 de gospodării agricole colective și 191 de întovărășiri create prin unirea de bună voie a țărănilor. Paralel cu agricultura socialistă, se dezvoltă însă și alte ramuri de activitate. În 1938 pe teritoriul actualului raion Adjud exista o singură întreprindere industrială: vechea fabrică de zahăr din Sascut (de altfel dezvoltată și modernizată în anii puterii populare); astăzi numărul întreprinderilor industriale este de 12. În 1938 pe teritoriul actualului raion se mai aflau 13.500 bordeie săpate în pământ, în care țărani săraci își duceau traiul amărît; astăzi aceste bordeie nu mai sînt — în mod practic — decît o amintire a trecutului. Să mai amintim de creșterea numărului școlilor — de la 120 școli elementare și una singură medie în 1938 — la 210 școli elementare și 8 medii

în 1960; să mai amintim că azi există în raion 18 cinematografe (3 în 1938), 67 de medici (6 în 1938), 174 biblioteci (nici una în 1938) — și ne vom face o idee despre felul cum a crescut aici nivelul de trai.

Am vizitat și una dintre gospodăriile colective ale raionului: gospodăria agricolă colectivă „23 August” din comuna Homocea. Deși tînără (a fost înființată în august 1959), această gospodărie are astăzi 80 de hectare de teren arabil irigat; un sector zootehnic cu 60 de vaci cu viței, aproape 1.000 de oi și 800 de miei; două camioane proprietatea colectivei; 525 ha pământ arabil cultivate cu păioase, porumb, porumb-siloz, sfeclă de zahăr, legume etc. Recolta obținută anul trecut — primul an de muncă în colectivă — a fost o recoltă bună: aproape 2.000 kg grâu în medie la hectar și peste 3.000 kg porumb boabe; valoarea unei zile-muncă a ajuns la cca 35 lei. Ce înseamnă aceste cifre e ușor de înțeles, dacă vom arăta că în Directivele Congresului al III-lea al P.M.R. se prevede ca în condițiile unui an agricol normal să se realizeze, pe întreaga agricultură, o producție medie de circa 1.800 kg de grâu la hectar și 2.500-2.800 kg porumb boabe la hectar.

Colectiviștii din Homocea, urmînd îndemnul adresat de partid întregii noastre țărâni muncitoare, își însușesc cele mai înaintate metode de muncă. Ei au irigat anul trecut o mică suprafață de teren — anul acesta au sporit suprafața irigată la 80 ha. Ei au cultivat anul trecut o mică suprafață de teren cu porumb-siloz — anul acesta au mărit-o la 30 de ha.

Toate acestea constituie și secretul ridicării propriei lor bunăstări.

Reflecții pe marginea unui cîntec vechi

Am aflat la Institutul de folclor, printre alte numeroase înregistrări de cîntece populare, și un cîntec haiducec din regiunea Bacău. Iată în ce fel a dat poporul glas sentimentelor sale de obidă și ură:

*„Toată vara eu muncesc
Pe ogorul boieresc.
Rămîi, doamne, la domnie,
Căci eu plec la haiducie,
Și de-oi prinde vreun ciocoi,
De cinci piei am să-l despoi,
Ș-am să-i trag un glonte-n spate
Ca să am și eu dreptate.
Și-am să-i trag un glont în piept,
Ca să-mi caut și eu drept”.*

Marele poet anonim care a alcătuit cîntecul a știut exact împotriva cui trebuia să mobilizeze la luptă masele: împotriva exploataților. Dar în epoca noastră lupta împotriva jefuitoarelor și asupritorilor poporului s-a dus cu alte mijloace decît cu cele ale haiduciei. În Valea Troțușului — ca pretutindeni în țara noastră — minerii, petroliștii, forestierii, țărăni muncitori, toți oamenii muncii conduși de partid, i-au alungat pe acei ce le exploatau truda. Puterea economică și politică a fost smulsă din mâinile exploataților și dreptatea s-a instăpînit în Valea Troțușului, la fel ca în văile tuturor rîurilor țării, la fel ca în munții Făgărașului, în cîmpia Bărăganului, în stepa și pe dealurile Dobrogei.

Cîntecele vechi se cîntă astăzi numai pentru a aminti celor ce muncesc cît de crîncen a fost trecutul și ce mare și minunat lucru au a apără și consolida prin munca lor liberă de azi. Iar oamenii muncii din întreaga Vală a Troțușului știu că cea mai importantă contribuție

pe care o pot aduce la apărarea și consolidarea libertății noastre este în primul rînd întărirea forței economice a patriei. De aceea, întîmpinînd cea de-a 40-a aniversare a partidului, ei și-au luat importante angajamente. Sonde date în foraj înainte de termen la Moinești; cărbune cu mai puțin sist și o mai bună valorificare a masei lemnoase la Comănești; 10.000 tone mai multă benzină cu cifră octanică superioară peste sarcina planificată și — tot peste plan — 40.000 tone motorină cu temperatură de congelare scăzută, la rafinăria din Onești; îmbunătățirea calității sodei caustice, detexanului și hexacloranului precum și 8 milioane lei economii peste plan la prețul de cost, la Combinatul chimic Borzești; chemarea la întrecere adresată tuturor colectivizatorilor din regiune de cinci gospodării agricole colective, printre care și cea din Homocea, avînd ca obiectiv ridicarea tuturor colectivelor la nivelul celor fruntașe — iată doar cîteva dintre angajamentele luate de cei ce muncesc în Valea Troțușului, pentru a cinsti sărbătoarea partidului sub conducerea căruia au obținut atîtea victorii.

Iar Troțușul, care timp de veacuri a fost martor al suferințelor și nădejdiilor neîmplinite ale oamenilor muncii de prin aceste locuri, este astăzi martor al unor mărețe biruințe, al unor nevisate bucurii. El duce mărturia sa apelor domoale ale Siretului și de aci, prin acesta, bătrînei Dunării. La fel cum liniile de înaltă tensiune ce vin de la Borzești se conectează în sistemul ce duce energia electrică la Iași, la Tecuci, la Galați...

NOI

CINSTEȘC

„PRIMĂVARA”. Sala e cufundată în întuneric. Urmărim încordați ampla mișcare scenică. Dintr-o piață apar mulțime de muncitori și țărani, luptători din gărzile patriotice, studenți, soldați și elevi. În prim-plan, comunistul Radu Necula, grav rănit, se adresează celor din jur:

— Veniți mai aproape, tovarăși... Am învins. Ridicați steagurile noastre cît mai sus... Faceți ca inimile noastre să ardă neîncetat pentru revoluție.

Nu e greu de descifrat în aceste cuvinte patetice din finalul piesei lui Aurel Mihale „Primăvara”, caracterul acestui erou stăpînit de o încredere nestrămutată în victoria clasei muncitoare.

— Am năzuit să fie un spectacol emoționant — ne spunea în seara premierei directorul teatrului „C.I. Nottara”, artistul poporului George Vraca. N-am preocupat eforturile pentru punerea în scenă a acestui poem dramatic închinat luptelor muncitorilor și țărănilor muncitori conduși de comuniști. Piesa culminează cu

CREAȚII

MAREA SĂRBĂTOARE

În preajma mării sărbători de la 8 Mai, am vizitat câteva teatre bucureștene, am poposit în atelierelor unor artiști plastici, am stat de vorbă cu câțiva compozitori. Fotoreportajul de față a surprins unele imagini din activitatea creatoare cu care oamenii de artă din țara noastră cinstesc glorioasa aniversare a partidului.

Sculptorul Ovidiu Maitec lucrând la una din noile sale sculpturi, închinată aniversării partidului.

„FATA CU GAROAFE”. Însoțindu-l pe compozitorul Gheorghe Dumitrescu, maestru emerit al artei, spre Teatrul de Operă și Balet al R.P.R., unde se prezintă în premieră opera „Fata cu garoafe”, simțeam în cuvintele lui înfrigurarea cu care a așteptat confruntarea noii sale lucrări cu publicul.

— În ultimul deceniu — ne spunea compozitorul — *m-am dedicat aproape cu exclusivitate genului muzicii dramatice. Mi-am propus, după cum se știe, ca într-un vast ciclu unitar să evoc, sintetic, zburcumată istorie a luptei poporului român de-a lungul veacurilor, pentru libertate și dreptate.*

Se poate remarca într-adevăr că, atât în operele „Ion Vodă cel Cumplit” și „Răscoala”, cât și în oratoriul „Tudor Vladimirescu”, se repetă anumite motive muzicale conducătoare care simbolizează tocmai această idee fundamentală a ciclului. Aceleași leit-motive apar, amplificate și generalizate, și în această operă care încheie ciclul.

„Fata cu garoafe” — ne precizează compozitorul — *este numele conspirativ al unei eroine comuniste care și-a sacrificat viața în lupta pentru eliberarea țării de sub jugul fascist.*

L-am rugat apoi pe compozitor să ne destăinuiească geneza noii sale opere.

— *Un deceniu întreg m-am gândit la o asemenea lucrare. Chiar și atunci când eram absorbit de gășirea unor acorduri dramatice pentru alte lucrări ale mele, năzuiam să scriu o operă despre eliberarea României și despre drumul nou pe care pășește poporul român. „Fata cu garoafe” am gândit-o mult timp, dar am compus-o foarte repede. Autorul libretului este poetul Nicolae Tăutu. Am ținut astfel să fiu prezent la marea sărbătoare a întregului nostru popor din ziua de 8 Mai, cu o operă care încoronază zece ani de activitate componistică.*

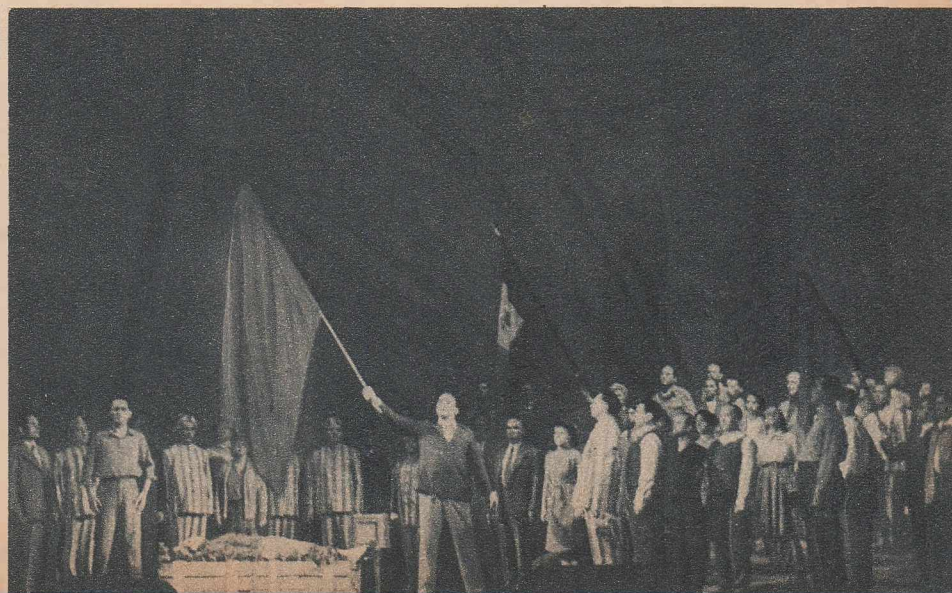
În fotografie: „Fata cu garoafe” pe scena Operei bucureștene.

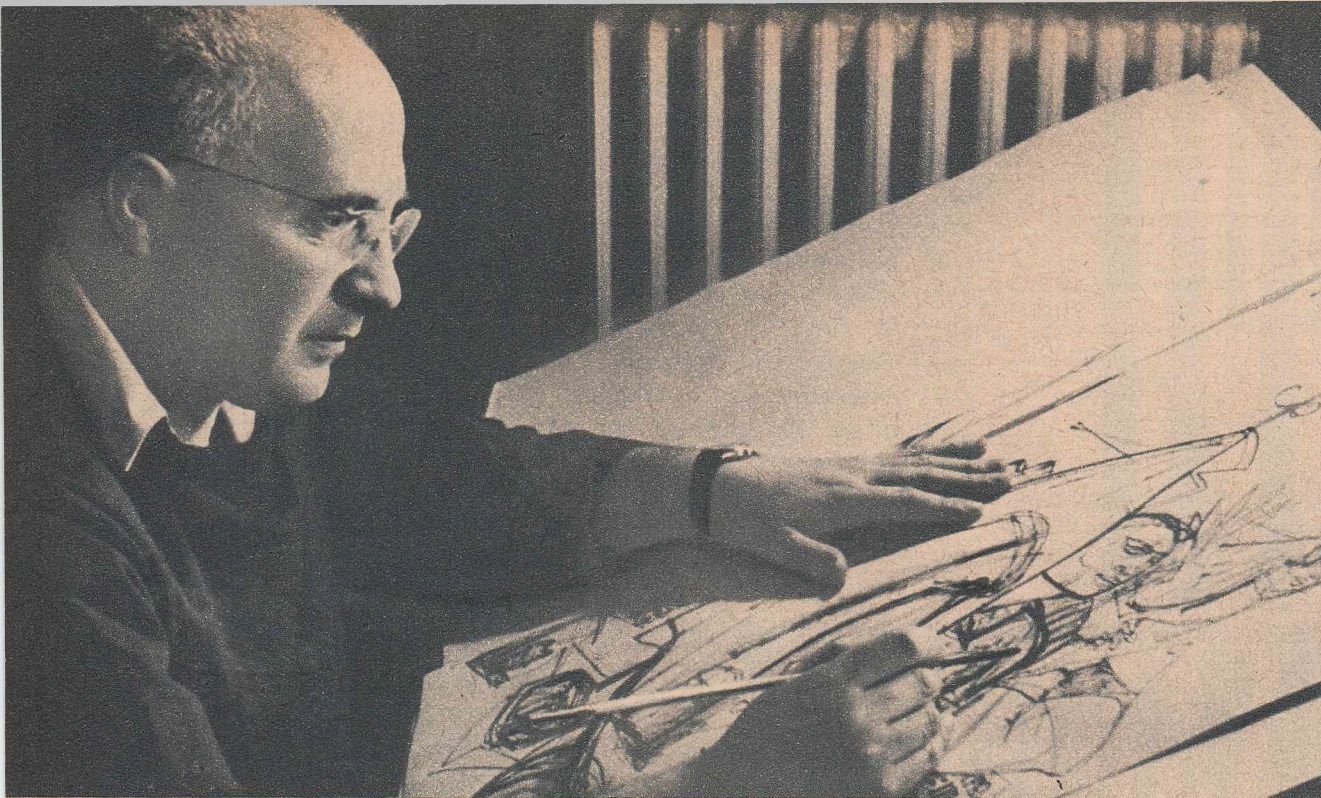
evenimentele din primăvara anului 1945, când masele populare au adus în fruntea țării primul guvern democrat.

— Debutul prozatorului Aurel Mihale ca dramaturg coincide cu debutul dumneavoastră ca regizor?

— *Pe această scenă, da. Nu-mi schimb însă profesia. Rămân ce am fost vreme de aproape 40 de ani, adică actor dramatic. Poemul scenic al lui Aurel Mihale m-a cucerit însă într-adevăr, încât am dorit mult să-l pun personal în scenă. Cu toate acestea, dețin și un rol, cel al Comentatorului. De altfel, aproape întreg colectivul teatrului „C.I. Nottara” apare în spectacol. În scenele de masă fac figurație chiar și artiștii emeriți, care au dorit ca în feiul acesta să-și aducă contribuția la realizarea unui spectacol de calitate închinat aniversării partidului.*

În fotografie: o scenă din spectacol.

DIN VIAȚA BUTINARILOR. În atelierul său, artistul Vasile Kazar ne arată câteva studii și schițe de desen inspirate din viața butinarilor — tăietorii de pădure.

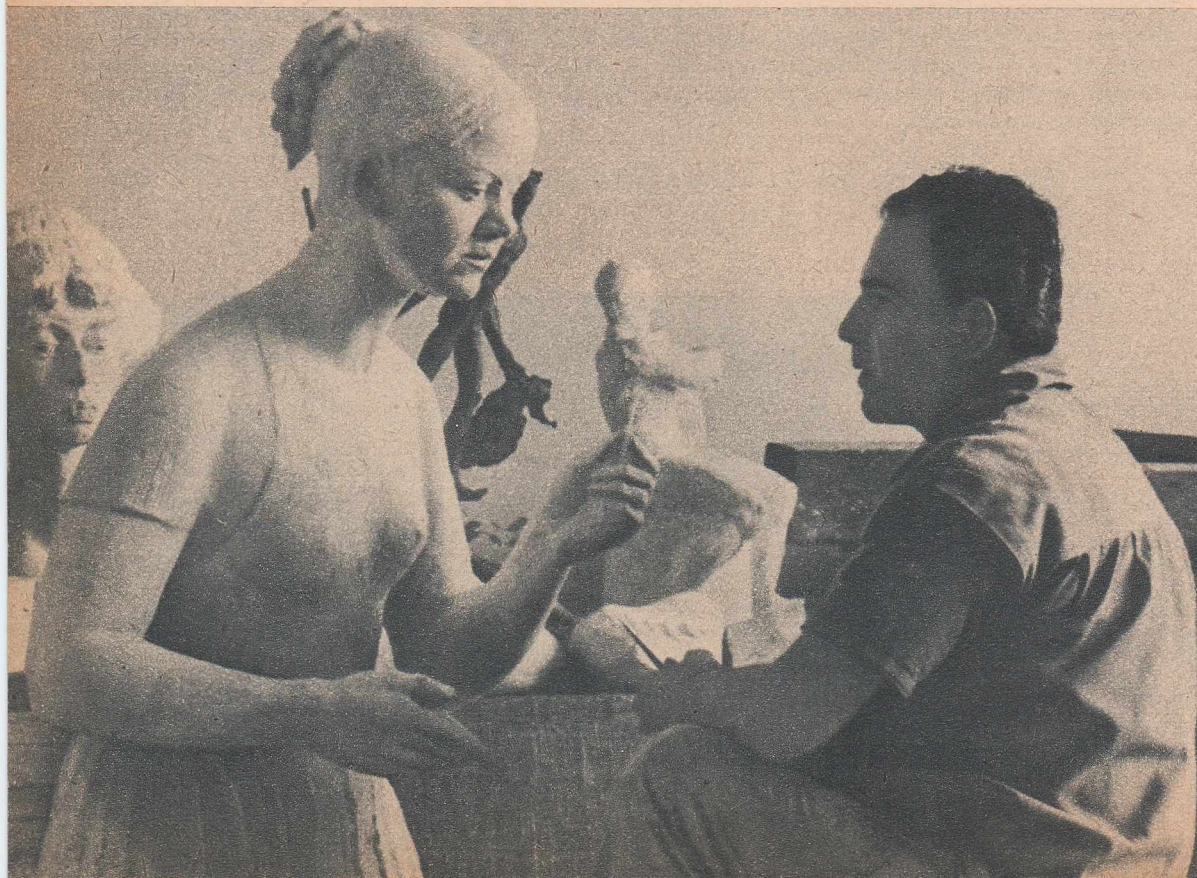
— *I-am cunoscut bine pe acești oameni — ne spune artistul. Munceam împreună cu ei la aceeași întreprindere forestieră. Erau tăcuți și aprigi. Pentru dreptate se luau de piept și cu Dumnezeu.*

— *Îi desenați din amintire?*

— *Anii petrecuți în mijlocul tăietorilor de pădure mi-au dat prilejul să-i cunosc foarte bine. De altfel, începând cu primele lucrări din urmă cu 30 de ani și până astăzi, grafica mea de șevalet nu face altceva decât să descopere și să fixeze în desen imagini din lumea muncitorilor și țăranilor maramureșeni. Am ținut să întâmpin ziua aniversării partidului cu un ciclu de șase desene intitulate „Amintiri de la firmă”. În primul desen apare unul din „viermii pădurii” din trecut, comerciantul de lemne. E hîd și sinistru, pentru că nu era altminterea și așa a și rămas în amintirea noastră. Ultimul desen opune amintirii vieții amare din trecut, împlinirea unui ideal al luptei revoluționare: capitalismul e alungat și, în locul firmei patronului, muncitorii așază luminoasa stea roșie.*

★

Pe comunistă Ilinca Manea Marchidan, fruniașă în producție la Fabrica de vată-Buștea, sculptorul Ion Vlad a cunoscut-o chiar la locul de producție. Impresionat de modul cum muncea această filatoare, artistul a vizitat adesea fabrica și a schițat numeroase proiecte de sculptură. Lucrarea „Filatoarea” reprezintă materializarea artistică a unuia dintre aceste proiecte.

„OCHIUL ALBASTRU”. Paul Everac a închinat aniversării partidului piesa sa „Ochiul albastru”, pe care Teatrul Muncitoresc C.F.R. a montat-o în regia lui Horea Popescu. Despre piesă ne-a vorbit actrița Graziela Albini, interpreta rolului Aglaiei:

— *În această piesă, Everac a vrut să zugrăvească, prin intermediul faptelor de viață cunoscute la Bicaz, un moment al operei de construcție socialistă din țara noastră. Piesa vorbește despre viața șantierului, dar acțiunea ei propriu-zisă nu se desfășoară*

„RUSTICA 50-60”. Silvia Andreescu și Th. Mănescu, autorii piesei „Rustica 50-60” prezentată de Teatrul Municipal, ne-au declarat:

— *Colectivizarea a revoluționat întreaga condiție de existență a satului nostru; apare un nou tip de țăran, cu noi trăsături morale, cu o conștiință înaintată. Toate aceste realități cer — și pe planul dramaturgiei — o viziune artistică corespunzătoare. Am năzuit să participăm cu modestele noastre puteri la cea de-a 40-a aniversare a iubitului nostru partid, scriind o piesă care să aducă pe scenă crîmpeie din această nouă viață a satului, viață care este rodul acțiunilor transformatoare ale partidului nostru.*

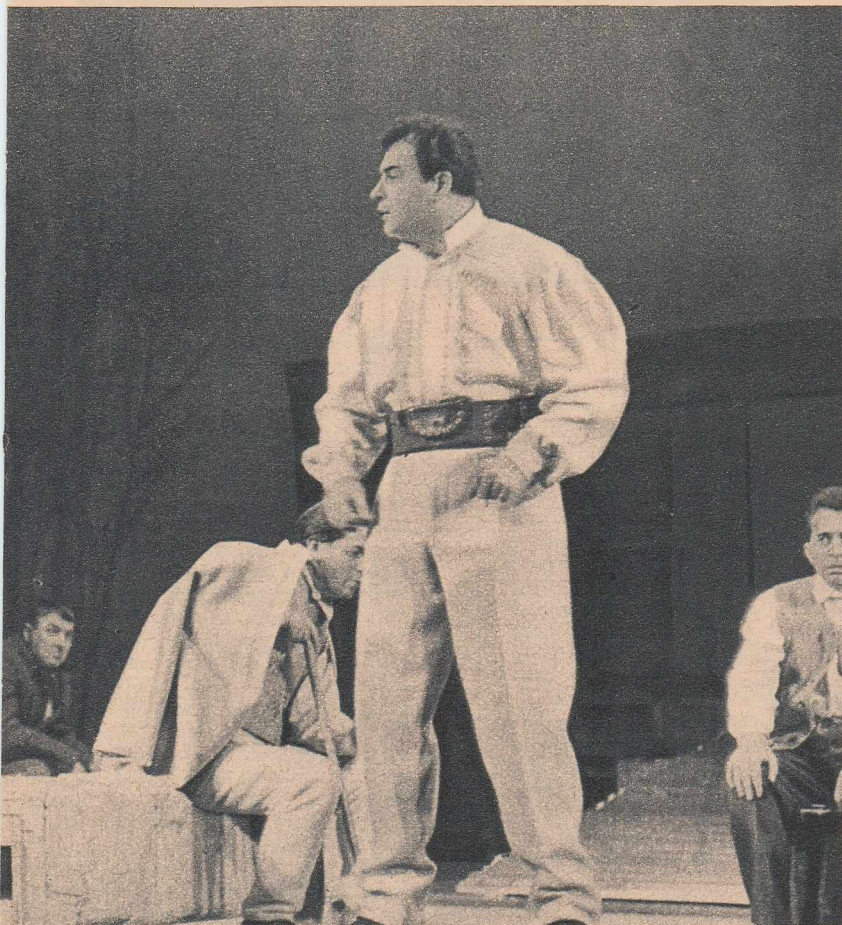
În fotografie: scenă din spectacolul Teatrului Municipal cu piesa „Rustica 50-60”. În prim-plan, actorii Lazăr Vrabie și Septimiu Sever.

exclusivitate „la locul de muncă”. Autorul relevă în mod organic procese sufletești semnificative ale personajelor sale.

Despre piesă s-ar mai putea spune multe. Sper s-o faci ai bine decât mine spectacolul.

Mă bucur că în această piesă închinată partidului, interpretez rolul unei femei (Aglăia) al cărei destin este tipic femeilor zilelor noastre, crescute și educate de partid.

În fotografie: un moment dramatic din piesă.

„ODĂ ORAȘULUI MEU”

— În prezent nu scriu muzică pentru film — ne-a declarat compozitorul Teodor Grigoriu (patru din ultimele filme românești, „Valurile Dunării”, „Erupția”, „Soldați fără uniformă” și „Setea”, au muzică semnată de T. Grigoriu). Sînt intens preocupat de cantata vocal-simfonică „Oadă orașului meu”, închinată viitorului gigant metalurgic de pe malul Dunării.

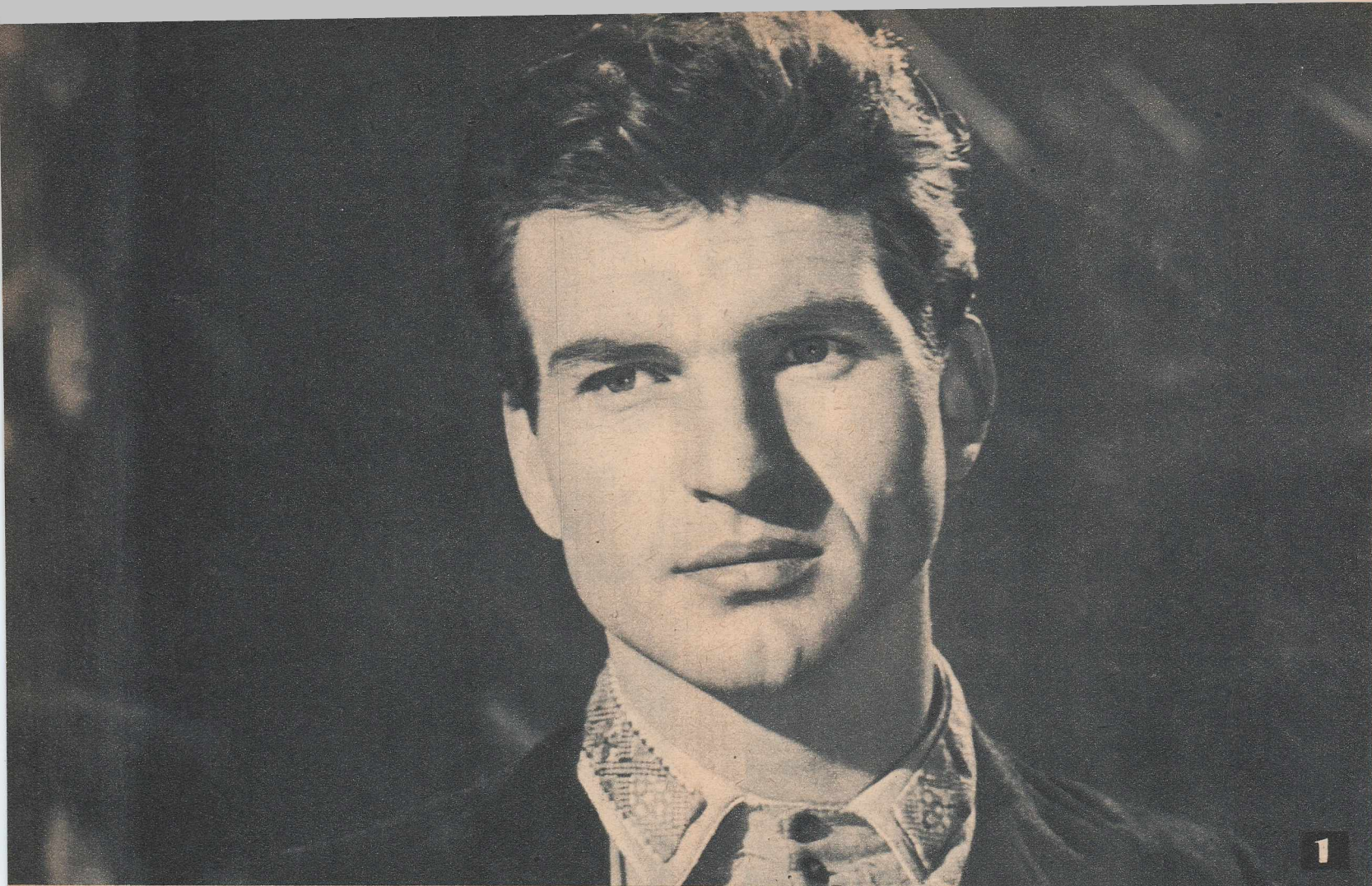
Originar din Galați, ca și poeta Nina Cassian care a scris textul cantatei, am simțit nevoia să închin o odă acestui oraș — cîndva, în copilăria mea, mohorît — azi trezit la o nouă viață de orînduirea socialistă. Au dispărut „străzile flămînde” și din ruine se înalță, tulburător de frumos și de alb în strălucirea soarelui de primăvară, Galațiul metalurgic — orașul viitorului. Aceasta este ideea de bază a compoziției mele.

„MARELE FLUVIU ÎȘI ADUNĂ APELE”, acest poem dramatic închinat muncii din ilegalitate a partidului, este piesa tînărului dramaturg Dan Tărchilă.

— Piesa — ne-a spus directorul Teatrului pentru copii și tineret și regizorul spectacolului, D.D. Neleanu — este axată pe povestea Caterinei, a vieții sale și a formării sale revoluționare. Spectacolul este împărțit în două părți, cărora noi le-am fixat două motouri: „Formarea aripilor” — nașterea și dezvoltarea conștiinței revoluționare — și „Zborul spre înălțimi” — conștiința revoluționară în acțiune.

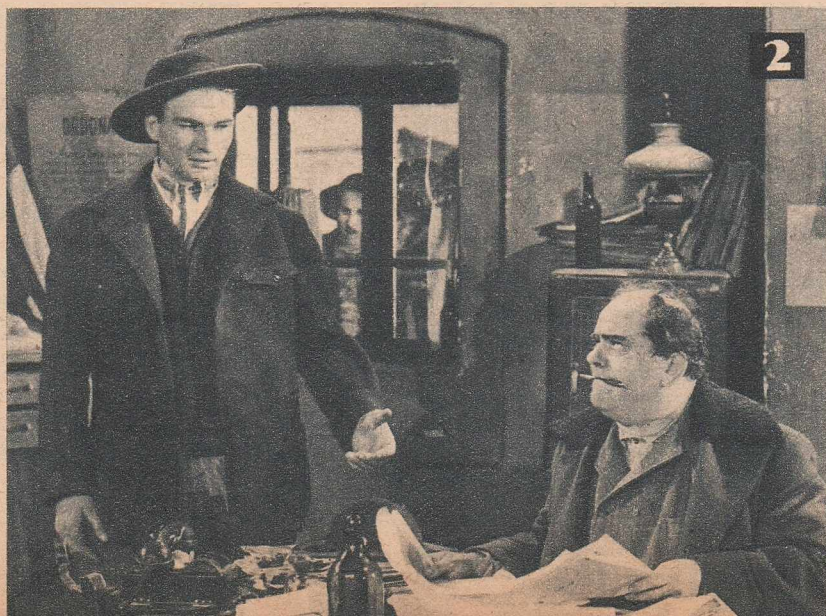
Prin Caterina se sugerează viața multor femei simple din țara noastră, care și-au găsit adevăratul drum numai atunci cînd au descoperit partidul, căruia i s-au alăturat.

În fotografie: actori ai Teatrului pentru copii și tineret, interpretînd cîteva din personajele piesei.

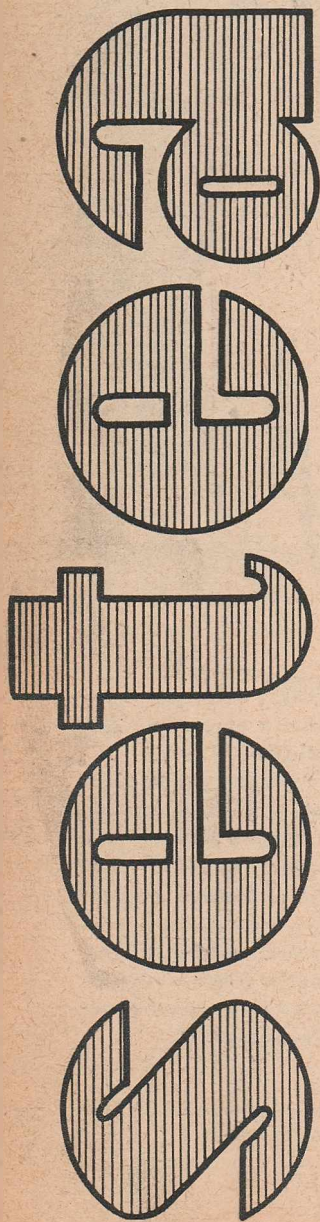

Titlul filmului e același cu al romanului care l-a inspirat: „Setea”. Autorul romanului, Titus Popovici, semnează și scenariul. Și totuși, cititorul nu va regăsi pe ecrane o narație cinematografică identică cu cea aflată la lectură, pentru simplul fapt că autorii filmului nu au intenționat o ecranizare în sensul clasic al cuvântului. Pe peliculă nu apar nici Ana, nici învățătorul George Teodorescu, nici Suslănescu și nici mulți alți eroi ai romanului, deși — sau poate tocmai pentru că — fiecare din aceștia trei ar fi putut oferi material epic pentru câte un film de sine stătător. „Setea”, în versiunea cinematografică a regizorului Mircea Drăgan, și-a ales drept erou principal pe Mitru Moș, țăranul sărac din Deleni, și a creat pe țesătura faptică a romanului o povestire cinematografică independentă, în care este valorificat prin concentrare însuși miezul ideologic, problematica principală a cărții: evocarea unor momente ale preluării puterii din mâinile burgheziei de către clasa muncitoare în alianță cu țărănimea muncitoare sub conducerea comuniștilor. Realizându-și filmul cu mijloace artistice de foarte bună calitate, Mircea Drăgan a adus cinematograful românesc, o dată cu prima sa producție pe ecran lat, și unul din marile sale succese: un film al mișcărilor revoluționare de masă, dinamic, de acțiune, dar și un film de fină investigație psihologică, un film puternic, de intens dramatism. Un film pe care îl vezi (și îl trăiești) cu emoție, tocmai datorită caracterului său profund contemporan.

1 Iată-l pe Mitru Moș, așa cum îl aduce pe ecran Ilarion Ciobanu. Să încredințezi rolul principal al filmului unui debutant, care este pe deasupra și neprofesionist și care va trebui să joace alături de artistul poporului G. Calboreanu sau de experimentatul actor de film Colea Răutu, este neîndoielnic o cutezanță regizorală. Regizorul și-a asumat riscurile și acum se bucură — împreună cu interpretul — de bunele rezultate obținute. Iar noi, spectatorii, urmăm cu interes crescând povestea lui Mitru Moș, flăcăul întors de pe frontul antihitlerist în primăvara lui 1945, cu simțămîntul că ceva trebuie să se schimbe în viața lui și a satului. Dar ce? Și cum? Mitru nu știe încă, dar își dă seama că slugă amărîtă nu mai vrea, nu mai poate fi! Poftit acasă la badea Găvrilă, care pare a se dovedi acum om de inimă, oferindu-i cu ce să-și dreagă casa, ba și o palmă de pământ în parte, Mitru Moș simte cum toată ființa i se împotrivesc. Oricît o iubește el pe Iuliana, fata lui Găvrilă Ursu, de pomană nu vrea să primească.

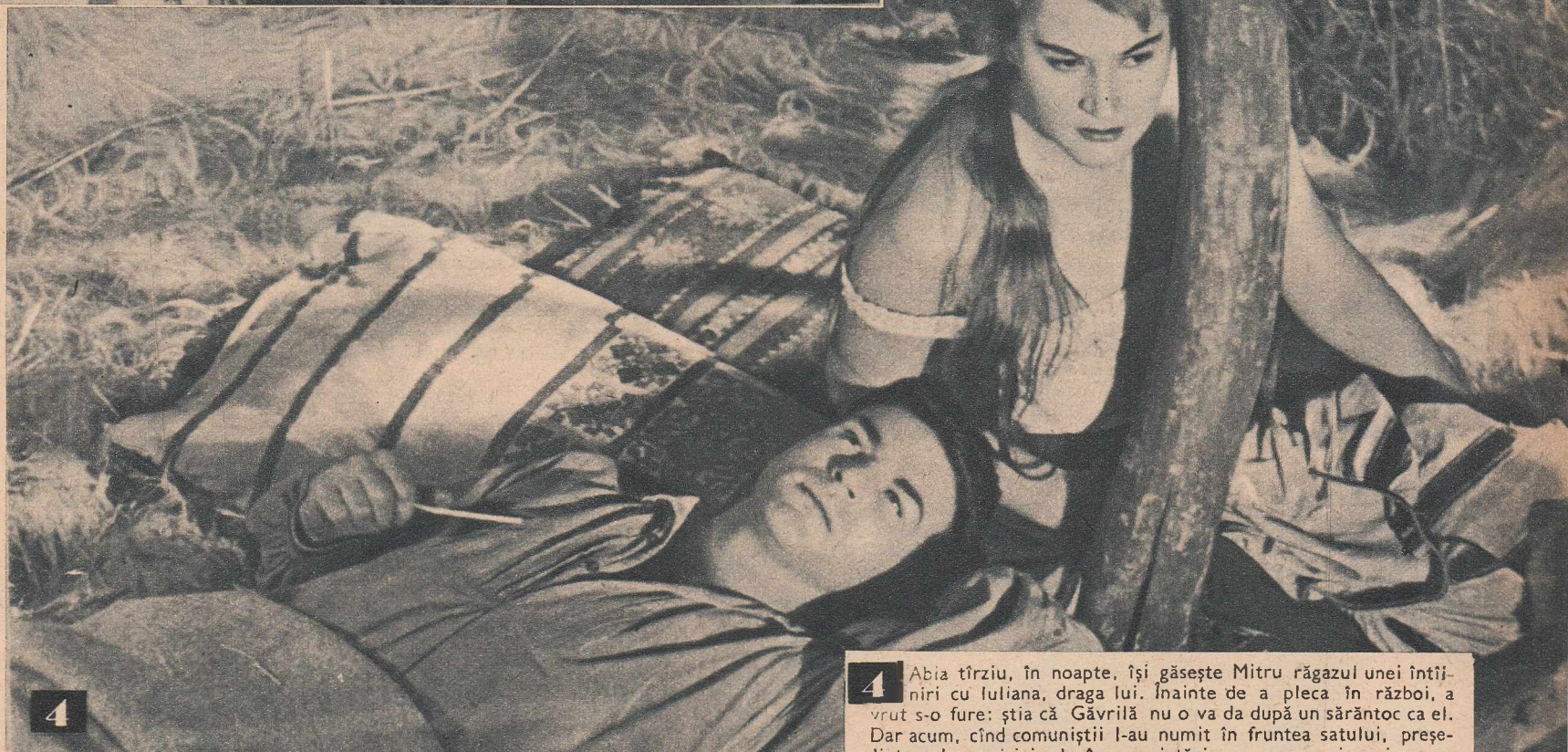

2 E limpede: Mitru Moș nu va mai fi nicicînd slugă. N-a fost el în oraș și a văzut cu ochii lui cum muncitorii l-au dat jos pe pretorul fascist? N-a auzit el cu urechile lui cum, la manifestația organizată de comuniști, au cerut cu toții să se împartă țăranilor săraci moșia baronului Papp de Zerind? Domnia domnilor s-a încheiat — asta-i sigur! Drept care, Mitru Moș s-a dus glonț spre primărie și i-a făcut cît colo vînt lui Sofron, primarul chiabur (în fotografie). I-a cerut cheile și ștampila și apoi, cu de la sine putere, s-a uns ca nou primar al satului. Că treaba aceasta anarhică, făcută numai după capul său, n-a fost bine gîndită, a înțeles-o Moș abia atunci cînd a stat mai îndelung de vorbă cu tovarășul Ardeleanu, delegatul județenei de partid. În conștiința tînărului țăran începe să se petreacă o adîncă transformare: a cunoscut partidul, pe comuniști, a început să vadă pe care drum trebuie să meargă.

3 De la comunistul Ardeleanu (dreapta), Mitru capătă primele noțiuni ale luptei revoluționare; alături de el va trăi și va învinge grelele momente prin care trece satul în acea fierbinte primăvară a lui '45. Căci baronul Papp de Zerind și oamenii lui nu vor privi în liniște cum pământurile sînt împărțite celor ce le muncesc de veacuri și se vor năpusti cu furie asupra satului. Ei îi vor ațîța pe moși — adevărați robi pe moșia baronului — împotriva țăranilor împroprietăriți, spunîndu-le că din pricina acestora nu vor mai avea ei de unde să mănînce o pîine. În condițiile acestei lupte de clasă tot mai ascuțite, conștiința politică a lui Mitru Moț devine tot mai fermă, el se călește și se maturizează.

4 Abia tîrziu, în noapte, își găsește Mitru răzgul unei întîlniri cu Iuliana, draga lui. Înainte de a pleca în război, a vrut s-o fure: știa că Găvrilă nu o va da după un sărăntoc ca el. Dar acum, cînd comuniștii l-au numit în fruntea satului, președinte al comisiei de împroprietărire, nu se mai cuvine asemenea faptă: „Mă duc să te cer lui taică-tău, așa, într-o cămașă. Mie tu îmi trebuiești...” (Pe interpreta Iulianei o cunoașteți din filmul „Dincolo de brazi”: e tînăra actriță a Teatrului Municipal Flavia Bureff).

5 ...Iar atunci cînd viața lui Ardeleanu și a lui Petre, bunul său prieten, sînt în primejdie, Mitru nu va pregeta nici o clipă și va porni pe urmele criminalilor. Filmul vă va transmite tensiunea acestor momente, ca și dezlegarea lor. Nu e în intenția acestor rînduri să spulbere interesul cu care veți urmări, în sala cinematografului, firul captivant al povestirii. Ci doar să mai remarce jocul simplu, cald, firesc al lui Colea Răutu, care a creat în rolul lui Ardeleanu un neuitat tip de muncitor comunist; să sublinieze calitatea interpretării actricești a lui Jules Cazaban (baronul Papp), Șt. Ciubotărașu (primarul Sofron), Sandu Sticlaru (Petre), excelenta imagine realizată de Aurel Samson și Al. Roșianu (atît pentru ecran lat cît și pentru ecran normal), cît și muzica expresivă a lui Teodor Grigoriu. Si să vă invite să vizionați această nouă și izbită producție a studioului „București”.

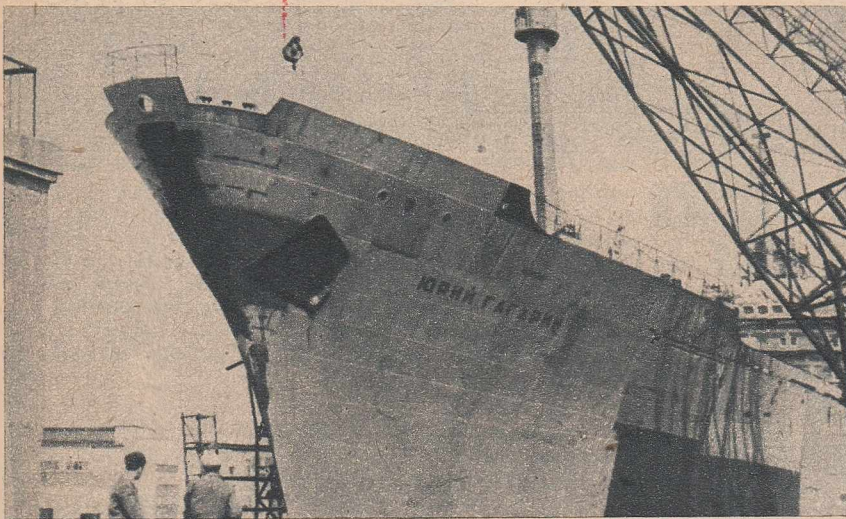

fotocronica
FLACARII

Oamenii muncii din Franța și-au manifestat în unanimitate minia față de puciul ultracoloniștilor din Algeria. Printr-o uriașă grevă — cea mai mare din câte a cunoscut Franța — 12 milioane salariați au înfierat acțiunile puciștilor fasciști. Lozincile „Fasciștii nu vor trece!”, „Pace în Algeria” au răsunat la mitingurile și demonstrațiile care au avut loc în întreaga Franță și în cadrul cărora poporul francez și-a exprimat hotărârea de a bara drumul fascismului. Prin acțiunile lor hotărâte, clasa muncitoare, masele populare din Franța au jucat un rol determinant în zădărnicierea aventurii ultracoloniștilor.

↑ În gara Kutno (R.P. Polonă) a sosit recent de la Sochaczew primul tren electric, lucrările de electrificare a acestei porțiuni importante de pe linia ferată Varșovia-Poznan fiind terminate.

↑ Cel mai nou vas construit la șantierele navale din Herson (U.R.S.S.) a primit numele primului om care a zburat în Cosmos, Iuri Gagarin.

„Nu vrem să fim o țintă pentru armele nucleare”. Sub această lozincă s-a desfășurat în Anglia un mare marș antiatomic organizat de mișcarea pentru dezarmarea nucleară. ↓

Pentru a-și manifesta sprijinul față de politica de independență națională și neutralitate promovată de guvernul legal al Laosului condus de Suvanna Fumma, mulți laotieni părăsesc localitățile aflate încă sub controlul rebelilor. În fotografie: unul din grupurile de patrioți fugiți din Vientiane este primit cu entuziasm în regiunea Xieng Kuang, eliberată de forțele patriotice. ↓

Mihail Sadoveanu, laureat al Premiului Internațional Lenin „Pentru întărirea păcii între popoare”

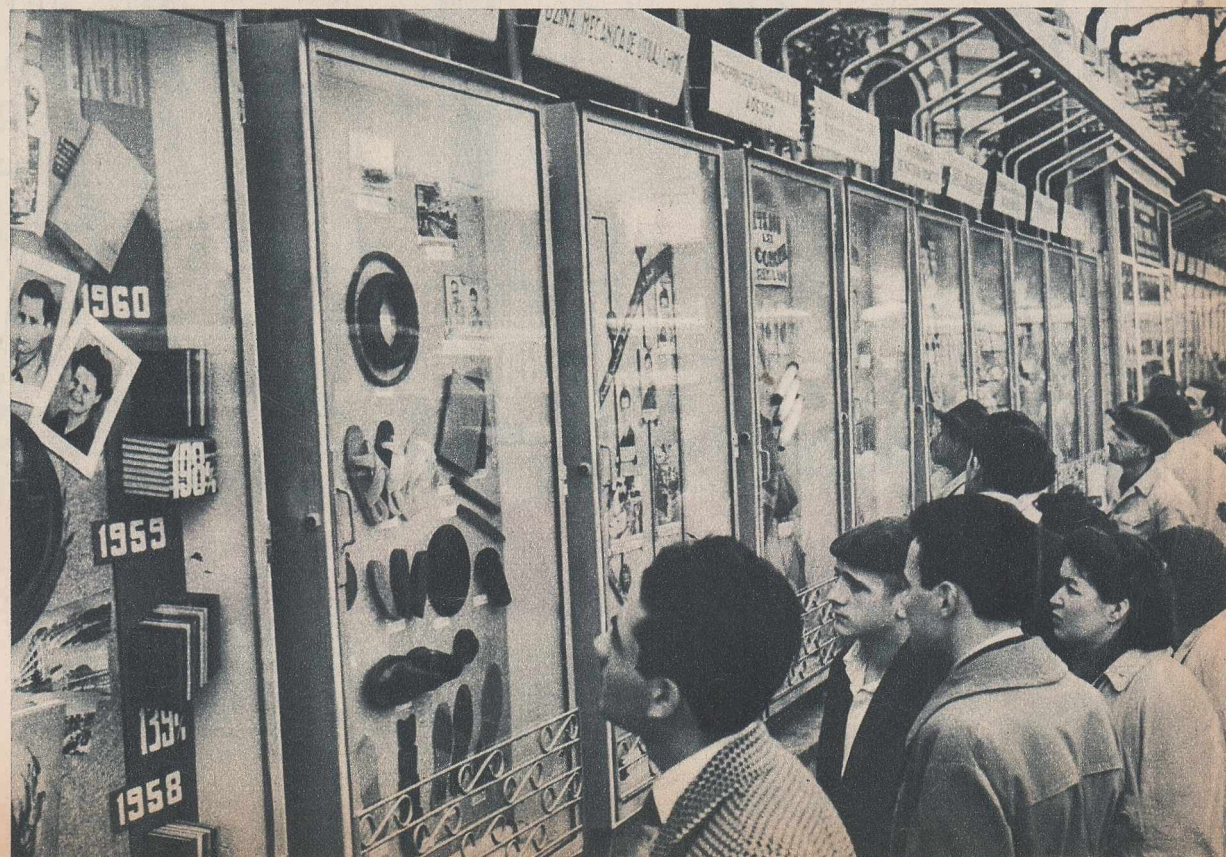
Poporul nostru a aflat cu firească mândrie că, alături de Fidel Castro, Seku Ture, Rameșvari Nehru, Antoine Tabet, Ostap Dluski și William Morrow, strălucite nume contemporane, maestrul Mihail Sadoveanu a fost distins cu înaltul titlu de laureat al Premiului Internațional Lenin „Pentru întărirea păcii între popoare”. Înalta distincție încununează lupta îndelungată și plină de abnegație în slujba păcii, a omului și scriitorului Mihail Sadoveanu, ale cărui valoroase opere literare reprezintă o contribuție de preț nu numai la îmbogățirea tezaurului cultural al țării noastre, ci și la uriașa mișcare mondială pentru apărarea păcii. Cinstirea venerabilului nostru scriitor umple de bucurie pe toți oamenii muncii din țara noastră. „Consider acest premiu – o încununare a luptei pentru pace dusă de întregul nostru popor, leșit astăzi la lumină și conștient de rolul său, alături de celelalte popoare iubitoare de pace”.

Mii de cetățeni ai Capitalei au aplaudat programele echipelor artistice de amatori, desfășurate pe estrada din Piața Republicii, cu prilejul sărbătoririi zilei de 1 Mai.

În cinstea aniversării a 40 de ani de la înființarea partidului, în București și în alte orașe și centre din țară s-au deschis expoziții ce oglindesc realizări ale regimului nostru pe tărâm economic și cultural. Așa cum se vede și în fotografia de față, oamenii muncii cercetează cu interes aceste expoziții, grăitoare mărturii ale propriilor lor străduințe în lupta condusă de partid pentru o viață mai bună.

REDACTIA: București, Piața Scnteii. Căsuța Poștală 3507 of. 33 Tel. 17.60.10 int. 1744.

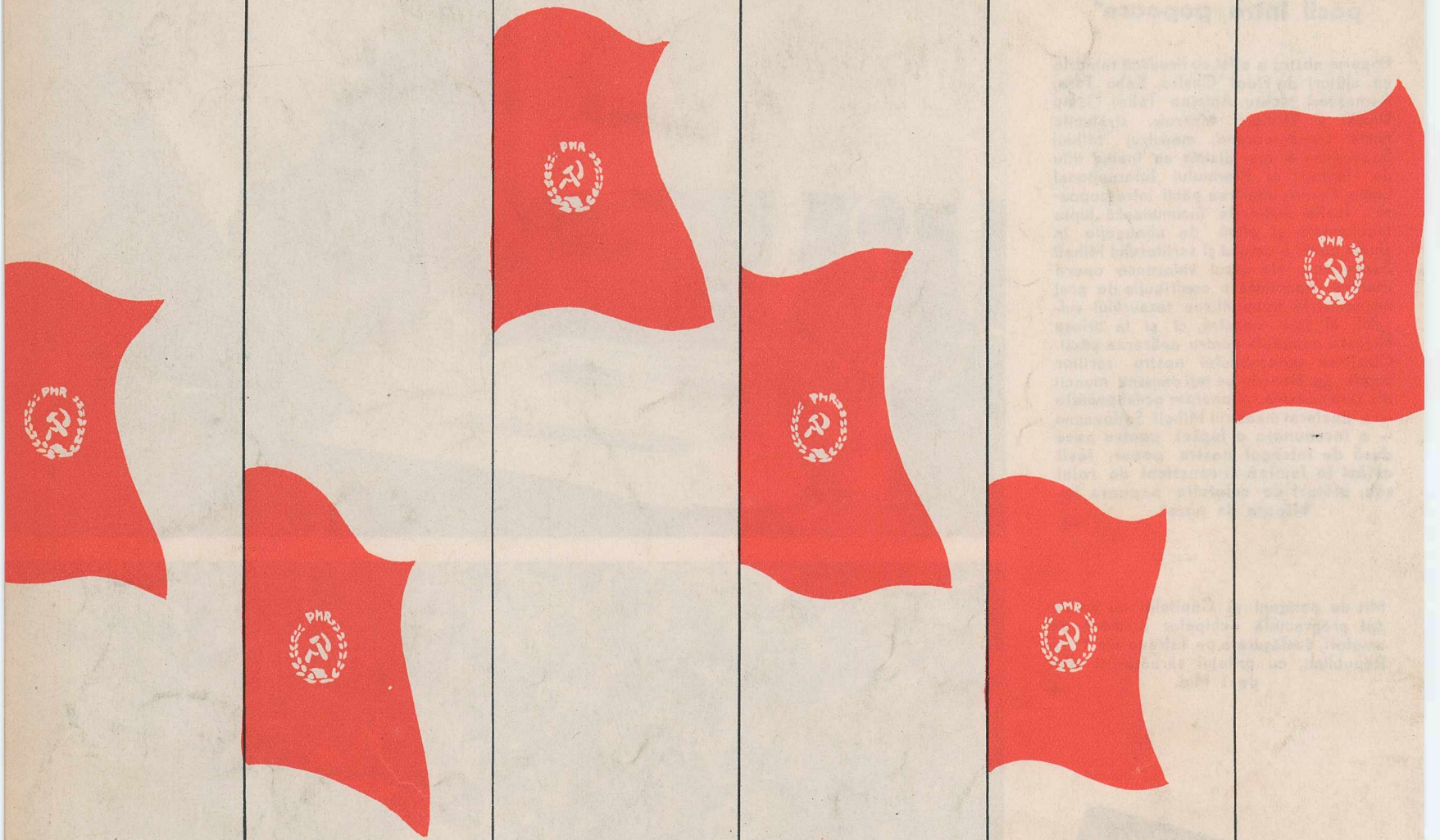
ABONAMENTE la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

PREȚUL ABONAMENTELOR: 3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei.

Coperta noastră: desen de Angh PETRESCU-TIPARESCU. Prezentarea grafică: Vlad MUȘĂTESCU.

Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scnteii, I. V. Stalin

PREȚUL REVISTEI 2 LEI

TRAIASCA' A 40-A ANIVERSARE A PARTIDULU